

A FONTOSABB TERMÉKPÁLYÁK PIACI FOLYAMATAI

2023

A FONTOSABB TERMÉKPÁLYÁK PIACI FOLYAMATAI 2023

Agrárközgazdasági Intézet
Budapest, 2024

- Szerkesztette:** Stummer Ildikó
- Szerzők:** Ecsediné Wanek Zsuzsanna
Isépy Anett
Mándi-Nagy Dániel
Pásztor Zsuzsanna
Tubáné Elek Réka
Vadkerti-Tóth Nikolett
- Opponensek:** Gál Tamás
Kolesza Gergő
- Felelős kiadó:** Dr. Goda Pál
- Kiadó:** AKI Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
<https://aki.gov.hu>
aki@aki.gov.hu

ISSN 2786-135X (Online)
DOI: <https://doi.org/10.7896/ai2403>
© Agrárközgazdasági Intézet – minden jog fenntartva

A kiadvány megtekintéséhez az Adobe Acrobat Reader programot javasoljuk.

Jelen mű felhasználása a **Nevezd meg! – Ne add el! – Így add tovább!**
4.0 Nemzetközi (CC BY-NC-SA 4.0) licenc alapján lehetséges.
A felhasználási feltételekről bővebben: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.hu>

TARTALOMJEGYZÉK

Összefoglaló	6
Háttér	6
Módszer	6
Eredmények	7
Summary	9
Introduction	9
Methodology	9
Results	10
Gabona	12
Világ- és európai piaci tendenciák	12
Búza	12
Kukorica	13
Magyarországi piaci tendenciák	14
Kínálat	14
Bel- és külpiaci értékesítés	15
A piaci árak tendenciája	15
Olajnövény	19
Világ- és európai piaci tendenciák	19
Szójabab	19
Napraforgómag	20
Repcemag	20
Magyarországi piaci tendenciák	21
Kínálat	21
Bel- és külpiaci értékesítés	21
A piaci árak tendenciája	22
Cukor	25
Világ- és európai piaci tendenciák	25
Magyarországi piaci tendenciák	26
Kínálat	26
Bel- és külpiaci értékesítés	27
A piaci árak tendenciája	27
Sertéshús	29
Világ- és európai piaci tendenciák	29
Magyarországi piaci tendenciák	30
Kínálat	30
Bel- és külpiaci értékesítés	30
A piaci árak tendenciája	30
Baromfihús és tojás	32
Világ- és európai piaci tendenciák	32
Csirkehús	32
Tojás	33
Magyarországi piaci tendenciák	33
Kínálat	33
Bel- és külpiaci értékesítés	33
A piaci árak tendenciája	34
Marhahús	36
Világ- és európai piaci tendenciák	36
Magyarországi piaci tendenciák	37
Kínálat	37
Bel- és külpiaci értékesítés	37
A piaci árak tendenciája	37

Juhhús	39
Világ- és európai piaci tendenciák	39
Magyarországi piaci tendenciák	40
Kínálat	40
Bel- és külpiaci értékesítés	40
A piaci árak tendenciája	40
Tej és tejtermékek	42
Világ- és európai piaci tendenciák	42
Magyarországi piaci tendenciák	43
Kínálat	43
Bel- és külpiaci értékesítés	43
A piaci árak tendenciája	44
Zöldségfélék	46
Európai piaci tendenciák	46
Magyarországi piaci tendenciák	47
Kínálat	47
Bel- és külpiaci értékesítés	47
A piaci árak tendenciája	48
Gyümölcsfélék	49
Európai piaci tendenciák	49
Magyarországi piaci tendenciák	50
Kínálat	50
Bel- és külpiaci értékesítés	51
A piaci árak tendenciája	52
Bor	53
Világ- és európai piaci tendenciák	53
Magyarországi piaci tendenciák	54
Kínálat	54
Bel- és külpiaci értékesítés	54
A piaci árak tendenciája	54
Mellékletek	56
Rövidítések jegyzéke	62
Hivatkozások jegyzéke	64

ÖSSZEFOGLALÓ

Háttér

A kiadvány a fontosabb hazai termékpályák 2023. évi piaci folyamatait mutatja be elsősorban az ártrendeken keresztül, de – a 2023. évi előzetes mennyiségi információk alapján – a keresleti és a kínálati oldalon bekövetkező alapvető változásokra is kitér. Emellett rövid kitekintést nyújt a következő évben várható tendenciákról is.

Módszer

Az összeállítás az AKI Piaci Árinformációs Rendszerének (PÁIR) adataira, valamint a különböző nemzetközi forrásokból származó árinformációkra, továbbá a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) termelési, iparstatisztikai és külkereskedelmi kimutatásaira támaszkodik. A világ- és európai keresleti és kínálati tendenciák jövőbeni alakulásának bemutatásához elsősorban a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma (USDA) és az Európai Bizottság (EC) publikációit használtuk fel. A piaci folyamatok vizsgálata az anyagban egységes szerkezetben történik:

- Világ- és európai piaci tendenciák.
- Magyarországi piaci tendenciák:
 - kínálat alakulása, belföldi termelés, import és készletek;
 - kereslet alakulása, belföldi értékesítés, export.
- A piaci árak tendenciája: világpiaci, uniós és magyarországi ártendenciák.

Eredmények

A gabonafélék (rizs nélkül) globális termelése 2,6 százalékkal, felhasználása 2,1 százalékkal emelkedhet a 2023/2024. gazdasági évben az előző szezonhoz képest. Magyarországon az előző évi aszályt követően 2023-ban kedvezőbb volt az időjárás, így nőtt a gabonafélék kibocsátása. A 2022. évinél 36 százalékkal több, 5,9 millió tonna búza termett, a betakarított terület 8 százalékkal csaknem 1,1 millió hektárra, a hektáronkénti hozam pedig 27 százalékkal 5,6 tonna/hektárra emelkedett. Kukoricából – a betakarított terület 6 százalékos csökkenése (768 ezer hektárra) ellenére, a hozam 140 százalékos javulása miatt (8,2 tonna/hektárra) – 125 százalékkal több, 6,3 millió tonna termett 2023-ban. Az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára a 2022. évit 44 százalékkal múlta alul 2023-ban, 72,9 ezer forint/tonna volt. A takarmánybúza termelői ára 47 százalékkal 67,3 ezer forint/tonnára, a takarmánykukoricáé 44 százalékkal 62 ezer forint/tonnára csökkent.

A tíz legfőbb olajmag (szójabab, gyapot, földimogyoró, napraforgó, repce, pálma, kopra, szezám, len, ricinus) globális termése az egy évvel korábbinál 2,7 százalékkal nagyobb, 635 millió tonna lehet a 2023/2024. gazdasági évben. Magyarországon az előző évinél 1 százalékkal kisebb területről, 674 ezer hektárról 2,9 tonna/hektár (+53 százalék) termésátlag mellett csaknem 2 millió tonna (+52 százalék) napraforgómagot takarítottak be 2023-ban. Repcemagból 189 ezer hektárról (–8 százalék) 3,3 tonna/hektár (+32 százalék) átlaghozammal 619 ezer tonnát (+22 százalék) arattak. Az ipari napraforgómag (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) termelői ára a 2022. évinél 45,5 százalékkal alacsonyabb, 142,7 ezer forint/tonna volt. A repcemag termelői ára 38,6 százalékkal 164,9 ezer forint/tonnára csökkent.

A meghatározó piacelemző műhelyek a globális cukortermelés emelkedésére számítanak a 2023/2024. gazdasági évben: az ABARES szerint 192 millió tonna termés várható, az USDA 183 millió tonnát, az ISO pedig 180 millió tonnát vár. Az Európai Unió cukortermelése 8 százalékkal 15,8 millió tonnára emelkedett a 2023/2024. gazdasági évben, Magyarországon 834 ezer tonna cukorrépat szedtek fel, ami 77 százalékkal múlta felül a 2022-ben betakarított mennyiséget.

A sertéshús globális termelése 115 millió tonna volt 2022-ben, 1 százalékkal múlva felül a 2022. évit. A világ sertéshús-kereskedelme tovább csökkent 2023-ban: a globális sertéshúsexport volumene 7,3 százalékkal, az importé 1,6 százalékkal mérséklődött. A magyarországi sertésárak az előző évekhez hasonlóan 2023-ban is követték az uniós árak tendenciáját, elsősorban a németországi árak változása hatott a hazai piacra. A vágósertés termelői ára 875 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2023-ban, 23,2 százalékkal múlva felül az egy évvel korábbi átlagát.

A csirkehús globális termelése 0,4 százalékkal 102,3 millió tonnára nőtt 2023-ban az előző évihez képest. Magyarországon a vágócsirke élősúlyos termelői ára 12,3 százalékkal 480 forint/kilogramra emelkedett 2023-ban a 2022. évihez viszonyítva. Az Európai Unió tojástermelése 6,8 millió tonnát tett ki 2023-ban, 0,7 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A magyarországi ketreces tartásból származó étkezési tojás (M+L) ára 24,4 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz mérten.

A marhahús globális termelése 59,3 millió tonna volt 2023-ban, nem változott számottevően előző évihez képest. A világ marha- és borjúhúsexportja 2,5 százalékkal mérséklődött, míg a globális marhahúsimport 1 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. Az Európai Unióban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 4,96 euró/kg hasított hideg súly volt 2023-ban, nem változott az előző évi átlagárhoz képest. Magyarországon a vágómarha termelői ára 6 százalékkal csökkent.

A juhhús globális termelése 16,9 millió tonna volt 2023-ban, 1,7 százalékkal nőtt az előző évihez képest, a könnyű bárány ára euróban kifejezve 7 százalékkal emelkedett. Magyarország 2,5 százalékkal több bárányt exportált, a vágóbárány termelői ára 3 százalékkal haladta meg 2023-ban az egy évvel korábbit.

A tejtermékek világkereskedelmét meghatározó országok tejtermelése 0,9 százalékkal nőtt 2023-ban az előző évihez képest. A nyerstej ára nemzeti valutában kifejezve Magyarországon 4 százalékkal emelkedett, míg az EU-ban 6 százalékkal, Új-Zélandon 17 százalékkal, az USA-ban 19 százalékkal csökkent 2023-ban a 2022. évihez képest. Magyarországon a vizsgálatba vont tejtermékek feldolgozói értékesítési ára 2023-ban átlagosan 11 százalékkal volt magasabb a 2022. évinél.

Magyarország zöldségtermése az előző évinél 15 százalékkal nagyobb volt 2023-ban. Magyarország zöldség-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) a behozatal csökkenése és a kivitel növekedése mellett javult, de negatív maradt 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest. A zöldségfélék termelői árindexe 2023-ban 16 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagybani Piacon az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Magyarország gyümölcstermése 560 ezer tonna körül alakult 2023-ban, hasonló volt a 2022. évihez. Magyarország gyümölcs-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, déligyümölcscsel együtt) negatív maradt, de javult 2023-ban, mivel az exportvolumen nőtt, míg az importvolumen csökkent. A gyümölcsfélék termelői árindexe 2023-ban 23 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagybani Piacon az előző évihez viszonyítva.

A világ bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 244,1 millió hektoliter volt 2023-ban, 7 százalékkal csökkent a 2022. évihez képest, az unióban 150 millió hektoliter (-7 százalék) bort állítottak elő. Magyarországon a belföldön értékesített földrajzi jelzés nélküli és oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borok feldolgozói értékesítési ára 17 százalékkal volt magasabb 2023-ban, mint egy évvel korábban; az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott borok átlagára 21 százalékkal emelkedett.

SUMMARY

Introduction

This publication discusses the market developments of the most important agricultural commodities in 2023, mainly by presenting price trends. Based on preliminary quantitative information from 2023, it describes the fundamental changes of supply and demand. In addition, it gives short forecasts on next year's prospective trends.

Methodology

The analysis is based on the price information and data of the Market Price Information System managed by the Institute of Agricultural Economics, from various Hungarian and international sources, and from the production, industrial statistics, and external trade reports of the Hungarian Central Statistical Office (KSH). The publications of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), of the United States Department of Agriculture (USDA) and of the European Commission (EC) were utilised to present the prospective supply and demand trends in Europe and worldwide. The demonstration of the market processes was carried out according to the following structure:

- Global and European market trends.
- Market trends in Hungary:
 - supply, domestic production, imports and stocks;
 - demand, domestic sales, exports.
- Market price trends: worldwide, in the European Union (EU) and in Hungary.

Results

According to preliminary data, world cereals production (excluding rice) increased by 2.6 per cent, and the level of utilisation by 2.1 per cent in the 2023/2024 marketing year compared to the previous season. In Hungary after the severe drought in 2022, the weather was more favourable in 2023, therefore the production of cereals rose. Owing to the 8 per cent gain in the harvested area (1,1 million hectares) and the 27 per cent growth in average yields (5.6 tonnes per hectare), 5.9 million tonnes of wheat were harvested in Hungary in 2023, 36 per cent more than last year. Maize production in 2023 increased to 6.3 million tonnes (+125 per cent), owing to the higher average yield (by 140 per cent to 8.2 tonnes per hectare), despite of a 6 per cent decrease in the area (to 768 thousand hectares). The producer price of milling wheat (excluding VAT and transport costs) decreased by 44 per cent to HUF 72.9 thousand per tonne, for feed wheat it went down by 47 per cent to HUF 67.3 thousand per tonne, for feed maize it decreased by 44 per cent to HUF 62 thousand per tonne in 2023.

World production of the ten most important oilseeds (soybean, cottonseed, groundnut, sunflower seed, rapeseed/canola, palm kernel, copra, sesame, linseed and castor) was estimated to be 635 million tonnes in 2023/2024, 2.7 per cent higher than the previous marketing year's level. In Hungary, the harvested area of sunflower seed was 674 thousand hectares in 2023, 1 per cent under last year's area. Owing the 53 per cent higher average yield (2.9 tonnes per hectare) 2 million tonnes of sunflower seed were harvested in Hungary in 2023, 52 per cent more than last year. The area of rapeseed was 189 thousand hectares in 2023, 8 per cent lower than last year's area. The average yield of 3.3 tonnes per hectare was 32 per cent higher than the level in 2022; thus 619 thousand tonnes of rapeseed (+22 per cent) were harvested in 2023. The producer price of sunflower seed (including high oleic sunflower seed) was 45.5 per cent lower (HUF 142.7 thousand per tonne) in 2023 than in 2022, while for rapeseed it decreased by 38.6 per cent to HUF 164.9 thousand per tonne.

The relevant market analyst workshops expected an increase in the global production of sugar in the 2023/2024 marketing year: ABARES expects 192 million tonnes, USDA 183 million tonnes, and ISO 180 million tonnes of crop. Sugar production in the European Union increased by 8 per cent to 15.8 million tonnes in the 2023/2024 marketing year. In Hungary, 834 thousand tonnes of sugar beet were harvested in 2023, 77 per cent more than in 2022.

Global pork production was 115 million tonnes in 2023, 1 per cent higher than in the previous year. World pork trade further decreased in 2023: global pork exports decreased by 7.3 per cent and imports by 1.6 per cent. As in previous years, Hungarian pork prices in 2023 followed the trends of prices in the EU, mainly the change in German prices influenced on the domestic market. The pig producer price was HUF 875 per kilogram warm carcass weight in 2023, 23.2 per cent above the average price a year earlier.

Global chicken meat production increased by 0.4 per cent to 102.3 million tonnes in 2023 compared to the previous year. In Hungary, the producer price of slaughter chickens increased by 12.3 per cent to HUF 480 per kilogram in 2023 compared to 2022. In the EU, egg production increased by 0.7 per cent to 6.8 million tonnes in 2023 than in the previous year. In Hungary, the sales price of cage type eggs (M+L) was 24.4 per cent higher in 2023 compared to the previous year.

Global beef production was 59.3 million tonnes in 2023, not significantly changed compared to the previous year. World beef and veal exports moderated by 2.5 per cent, and global imports 1 per cent higher than in the previous year. In the EU, the entry price to the slaughterhouse of 'R3' class young bulls was EUR 4.96 per kilogram cold carcass weight in 2023, not changed compared to the previous year. In Hungary cattle producer prices decreased by 6 per cent in 2023.

Global sheep meat production was 16.9 million tonnes in 2023, 1.7 per cent higher than in previous year, the price of light lambs in EUR went up by 7 per cent. Hungary sold 2.5 per cent more lambs on the international market than one year earlier, the producer price of lambs in HUF rose by 3 per cent.

Among the key players in the global dairy market the milk production increased by 0.9 per cent in 2023 compared to the previous year. The raw milk price in national currency increased by 4 per cent in Hungary, but decreased by 6 per cent in the EU, by 17 per cent in New Zealand and by 19 per cent in the USA in 2023 compared to 2022. The processors' sale price of surveyed dairy products in Hungary was in average 11 per cent higher in 2023 than in 2022.

Hungary's vegetable production was by 15 per cent bigger in 2023 than in the previous year. Hungary's foreign trade balance in vegetables (fresh, frozen, melons included) improved with a decrease in imports and an increase in exports, but remained negative in 2023 compared to the year before. At the Budapest Wholesale Market, the producer price index of vegetables rose by 16 per cent in 2023 compared to the previous year.

Compared to the previous year the fruit production was around 560 thousand tonnes in 2023, similar to 2022. Hungary's foreign trade balance in fruits (fresh, frozen, tropical fruits included) remained negative and improved in 2023, as export volumes increased, while import volumes decreased. Due to the decrease in supply, the producer price index of fruit increased by 23 per cent in the Budapest Wholesale Market in 2023 compared to the previous year.

World wine production (excluding juice and musts) was 244,1 million hectolitres in 2023, decreased by 7 per cent compared to 2022, EU wine production was 150 million hectolitres (-7 per cent). The processors' sale prices of wines without geographical indication and wines with protected geographical indication (PGI) sold domestically were 17 per cent higher in 2023 than a year earlier, the average price of wine with protected designation of origin increased by 21 per cent.

GABONA

Világ- és európai piaci tendenciák

A gabonafélék (rizs nélkül) globális termelése 2,6 százalékkal, felhasználása 2,1 százalékkal emelkedhet a 2023/2024. gazdasági évben az előző szezonhoz képest. A készletek 0,4 százalékkal bővíthetnek tekintettel arra, hogy a 2023/2024. évi szezonban a világ gabonatermelése (rizs nélkül) 0,1 százalékkal meghaladja a felhasználást. Az előzetes adatok szerint rizs nélkül 2294 millió tonna gabona kibocsátásával számolnak a szakértők a 2023/2024. gazdasági évben. Az áthozott készletekkel együtt így a kínálat 2897 millió tonna körül alakul. Az egy évvel korábbi 3,4 százalékkal meghaladó mennyiség, 455 millió tonna gabona fordulhat meg a világpiacon, és 605 millió tonna maradhat a raktárakban (+0,4 százalék) a gazdasági év végén (USDA, 2024a).

+2,6%

Mérsékeltlen nőtt a gabonafélék globális termelése a 2023/2024. gazdasági évben

Búza

Az USDA (2024b) szerint 787 millió tonna (-0,3 százalék) búza kerül betakarításra a világon a 2023 júliusától kezdődött gazdasági évben. Az elemzők a búza globális felhasználását 799 millió tonna körülre becsülik, ez az egy évvel korábbi 1 százalékkal múlná felül. A búza globális forgalma 215 millió tonna (-0,3 százalék) lehet. Világszinten a 2023/2024. gazdasági év végére előreláthatóan az előző szezonhoz képest 4,5 százalékkal 259 millió tonnára szűkül a felhalmozott búzakészletek nagysága, ezzel a készlet/felhasználás arányát kifejező mutató 1,89 százalékponttal romlik (USDA, 2024b).

Az Európai Unióban (Stratégie grains, 2023a, 2024a) a terület 2022. évihez viszonyított 1 százalékos csökkenése (21,7 millió hektárra), valamint a hozam 1 százalékos javulása (5,8 tonna/hektárra) miatt az egy évvel korábbival csaknem megegyező, 125,7 millió tonna búza termelt 2023-ban. Nyugat- és Közép-Európában az enyhe és csapadékos időjárás lehetővé tette a növények megfelelő fejlődését 2023 elején, bár január közepétől hidegebbre fordult az időjárás, de ez a búzaállományokra nem hatott kedvezőtlenül. Március elején jó

állapotban voltak a búzavetések, a február végi esők elősegítették a növények fejlődését. Áprilisban hűvösebbre fordult az időjárás, de nem voltak nagy hőmérsékletingadozások. Májustól jelentősen különbözött az időjárás Spanyolország és a többi európai gabona-termesztő övezetben. A rendkívül meleg, száraz tavaszi időjárást követően júniusban az Ibériai-félszigetre is megérkeztek az esőzések, de a kalászosok állapotát már nem javították. Az Európai Unió nagy részén a gabonátáblák jó állapotban voltak június elején. Franciaországban 4 százalékkal (35 millió tonna) nagyobb lett a termés, miközben Németországban 5 százalékkal (21,3 millió tonna) csökkent a kibocsátás. Romániában 16 százalékos termés-növekedést könyvelhettek el a gazdák 2023-ban (10,4 millió tonnára), míg Lengyelországban – a termőterület csökkenése miatt – 3 százalékkal kevesebb termény (12,6 millió tonna) került a tárolókba. A belpiaci felhasználás 1 százalékos és az import 2 százalékos emelkedése miatt az EU átmenő búzakészlete 5 százalékkal 14,5 millió tonnára bővíthet (Stratégie grains, 2023a, 2024a).

Az Egyesült Királyságban a 2022. évihez képest 10 százalékkal kisebb búzatermést (14 millió tonna) takarítottak be 2023-ban (Stratégie grains, 2023a, 2024a). Oroszország búzatermelése az előző évihez viszonyítva 0,5 százalékkal 91,5 millió tonnára, Kazahsztáné 26,2 százalékkal 12,1 millió tonnára csökkent, miközben Ukrajnáé 23,4 millió tonnára (+8,8 százalék) nőtt 2023-ban (USDA, 2024b).

Az USA-ban 2023 nyarán összesen 49,3 millió tonna (+9,8 százalék) búza került a magtárakba. A felhasználás 2,3 százalékkal nőhet (31,1 millió tonnára), és a 2022. évitől 3,8 százalékkal elmaradó mennyiség, 19,5 millió tonna búza külpiaci elhelyezésére van kilátás. Kanadában a 2022. évinél 2,4 millió tonnával kevesebb, 32 millió tonna búzát takarítottak be a termelők 2023-ban. A 8,7 millió tonna belpiaci felhasználás mellett Kanada a 2022/2023. gazdasági évinél 5,2 százalékkal kisebb volument, 24 millió tonna búzát szállíthat a nemzetközi piacra a 2023/2024. évi szezonban (USDA, 2024a, 2024b).

Ausztráliában a búzatermelés 35,9 százalékkal 26 millió tonnára csökkenhet a 2023/2024. gazdasági évben, amelyből 23,5 millió tonnát (-27,3 százalék) szállíthatnak a külpiacokra (USDA, 2024b). Brazília 2023/2024. gazdasági évi 8,1 millió tonnás (-23,6 százalék) búzatermése mellé 5,3 millió tonna búza importját vetítik előre. Argentínában 15,9 millió tonna (+26,7 százalék) búza betakarítására kerülhet sor a 2023/2024. gazdasági évben, a kivitele 10 millió tonna lehet.

Kukorica

A 2023-as naptári év elején aratták a déli félteke 2022/2023. gazdasági évi kukoricatermését, ahol a három legnagyobb termelő, Brazília, Argentína és a Dél-afrikai Köztársaság együttesen a globális kibocsátás 16 százalékát (190,1 millió tonnát) adta (USDA, 2024b). Brazíliában az első és a második vetésből együttesen 137 millió tonna, Argentínában 36 millió tonna, a Dél-afrikai Köztársaságban 17,1 millió tonna kukorica került a tárolókba a 2022/2023. gazdasági évben.

Az USDA (2024b) szerint 1230 millió tonna (+6,3 százalék) lehet a kukorica globális kibocsátása a 2023/2024. gazdasági évben. Ez 1,5 százalékkal haladná meg az 1212 millió tonnára jelzett világszükségletet, így a globális tartalékok 6 százalékkal 320 millió tonnára bővíthetnek. Ezek fényében a készlet/felhasználás mutató várhatóan 0,51 százalékponttal javul. A 2022/2023. gazdasági évinél 9,3 százalékkal több, 197,5 millió tonna kukorica fordulhat meg a világpiacon a 2023/2024. évi szezonban.

Az USDA (2024b) szerint az USA-ban a 2022/2023. gazdasági évit 12,4 százalékkal meghaladó mennyiséget, 389,7 millió tonna kukoricát takarítottak be a gazdák a 2023/2024. évi szezon-

ban. A felhasználás 3,4 százalékkal 316,4 millió tonnára nőhet. Az USA a várakozások szerint 54 millió tonna kukoricát (+26 százalék) szállíthat a külpiacaira. Mindezek eredményeként 55,2 millió tonna (+59,7 százalék) kukorica maradhat a raktárakban a 2023/2024. évi szezon végére.

A Stratégie grains (2023a, 2024a) szerint az Európai Unió kukoricatermése az egy évvel korábbinál 18 százalékkal nagyobb, 61,6 millió tonna volt 2023-ban. A tagországokban a kukorica termesztési ciklusának első felében az időjárási viszonyok területileg nagyon eltérőek voltak. A késő tavaszig tartó csapadékhiányt Németországban és Lengyelországban nyár elején egyenetlenül eloszló zivatarok és felhőszakadások váltották fel. Franciaországban éles kontraszt alakult ki az ország északi (száraz) és déli (esős) területei között. Ezzel szemben Dél-Európában a tavaszt heves esőzések jellemezték, ami kedvezett a kukorica fejlődésének. Délkelet-Európában szeptember elején kezdődött meg a betakarítás, miközben az északnyugat-európai tagországokban a megszokottnál később indultak el a munkák. Franciaországban 12,8 millió tonna kukorica (+22 százalék) került a tárolókba, ezzel megtartotta első helyét az EU kukoricatermelőinek rangsorában. Románia lett az unió második legnagyobb kukoricatermelője, ahol a betakarított terület 3 százalékos csökkenése ellenére – a hozam 35 százalékos javulása miatt – 31 százalékkal nagyobb termést (11,1 millió tonna) takarítottak be. Lengyelország az egy évvel korábbival megegyező 8,1 millió tonnás eredményével a harmadik helyet foglalta el a rangsorban. Olaszországban 14 százalékkal 5,1 millió tonnára, Németországban 15 százalékkal 4,4 millió tonnára nőtt a termés. A várakozások szerint 6 százalékkal 79,8 millió tonnára emelkedik az unióban a kukorica belpiaci felhasználása a 2023/2024. gazdasági évben. Ez 18,2 millió tonnával haladja meg a 2023. évi kibocsátást, így 21,5 millió tonna kukorica behozatalára (–11 százalék) kerülhet sor (Stratégie grains, 2023a, 2024a).

+18%

Nőtt az EU
kukoricatermelése
a 2023/2024. gazdasági
évben

Ukrajnában az előző évihez viszonyítva 9,3 százalékkal több, 29,5 millió tonna kukoricát takarítottak be a 2023/2024. évi szezonban, amelyből 24,5 millió tonna (–9,7 százalék) terményt helyezhetnek el külpiacokon. Oroszországban 16,6 millió tonna (+4,9 százalék) kukorica termett 2023-ban, ebből 5,3 millió tonna juthat kivitelre (USDA, 2024b).

A déli féltekén nem fejeződött be teljesen a kukorica vetése 2023 végéig. Brazíliában az első és másodvetésből együttesen 124 millió tonna (–9,5 százalék) szemtermés kerülhet a magtárakba a 2023/2024. gazdasági évben, kivitele 52 millió tonna (–2,4 százalék) lehet. Argentínában a kukoricatermés 55,6 százalékkal 56 millió tonnára, a kivitel 43,7 százalékkal 37 millió tonnára emelkedhet (USDA, 2024b).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon az előző évi aszályt követően 2023-ban kedvezőbb volt az időjárás, így nőtt a gabonafélék kibocsátása. A KSH adatai szerint a 2022. évinél 36 százalékkal több, 5,9 millió tonna búza termett 2023 nyarán, a betakarított terület 8 százalékkal csaknem 1,1 millió hektárra, a hektáronkénti hozam pedig 27 százalékkal 5,6 tonna/hektárra emelkedett. Magyarországon 2,3 millió tonna árpa (+42 százalék), 318 ezer tonna tritikálé (+70 százalék), 62 ezer tonna zab (+62 százalék) és 97 ezer tonna rozs (+63 százalék) termett 2023-ban. Kukoricából a betakarított terület 6 százalékos csökkenése (768 ezer hektárra) ellenére – a hozam 140 százalékos javulása miatt (8,2 tonna/hektárra) – 125 százalékkal több, 6,3 millió tonna termett 2023-ban.

+36%

Magyarországon több búza
termett 2023-ban

Bel- és külpiazi értékesítés

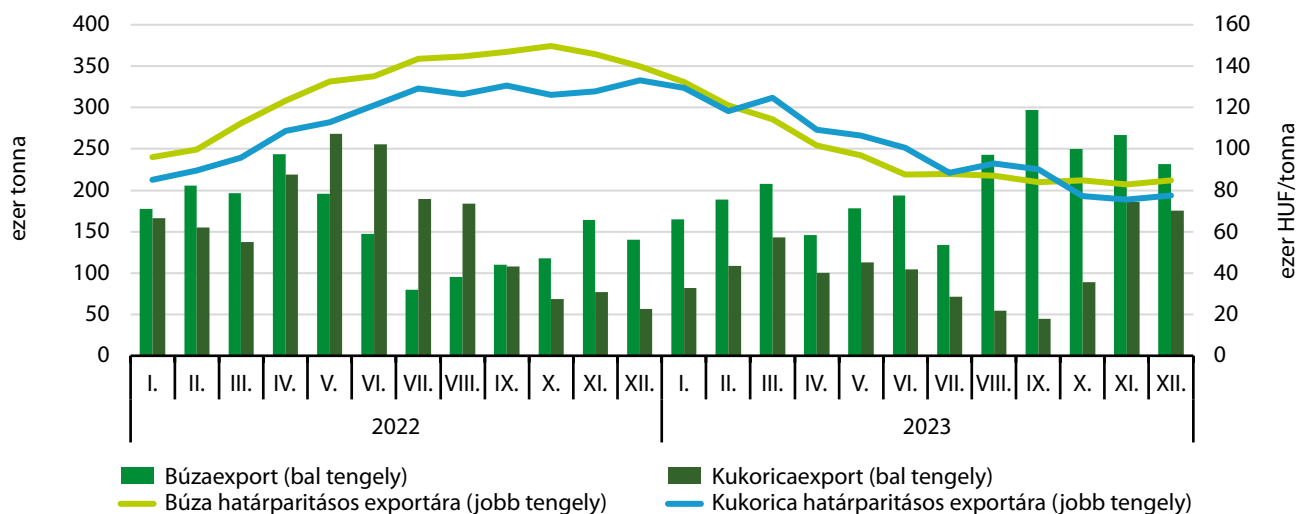
A KSH adatai szerint a kereskedők és feldolgozók a 2022. évinél 49 százalékkal nagyobb mennyiséget, 3,2 millió tonna búzát vásároltak a termelőktől 2023-ban, amelynek 47 százaléka kelt el takarmánybúzaként. Az eladások júliusra és augusztusra koncentráálódtak, amikor a 2023-ban értékesített volumen 45 százaléka, 1,5 millió tonna búza cserélt gazdát a piacon.

A kukorica belpiazi forgalma 32 százalékkal emelkedett 2023-ban a 2022. évihez képest: a termelők 2,5 millió tonnát értékesítettek. Takarmányozási célra 30 százalékkal (1,8 millió tonna), élelmezési célra 6 százalékkal (288 ezer tonna), bioüzemanyag előállításához 76 százalékkal (388 ezer tonna) több kukoricát adtak el.

A KSH adatai szerint Magyarország búzaexportja 33 százalékkal 2,5 millió tonnára nőtt 2023-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva (1. ábra). A legnagyobb célpiacok Olaszország, Ausztria, Németország és Szlovénia voltak. A búzaimport volumene csaknem felére csökkent 2023-ban, a 206 ezer tonna termés 66 százaléka Szlovákiából érkezett. A kukorica exportja 32 százalékkal 1,3 millió tonnára csökkent 2023-ban (1. ábra). A kivitel döntően Olaszországba, Ausztriába és Németországba irányult. Magyarország kukoricaimportja 45 százalékkal csökkent 2023-ban. A 846 ezer tonna termés 78 százaléka Ukrajnából (2023 májusáig), további 18 százaléka Szlovákiából és Romániából érkezett.

1. ábra

A GABONAFÉLÉK HATÁRPARITÁSOS EXPORTÁRÁNAK ÉS KIVITELÉNEK ALAKULÁSA 2022–2023 KÖZÖTT

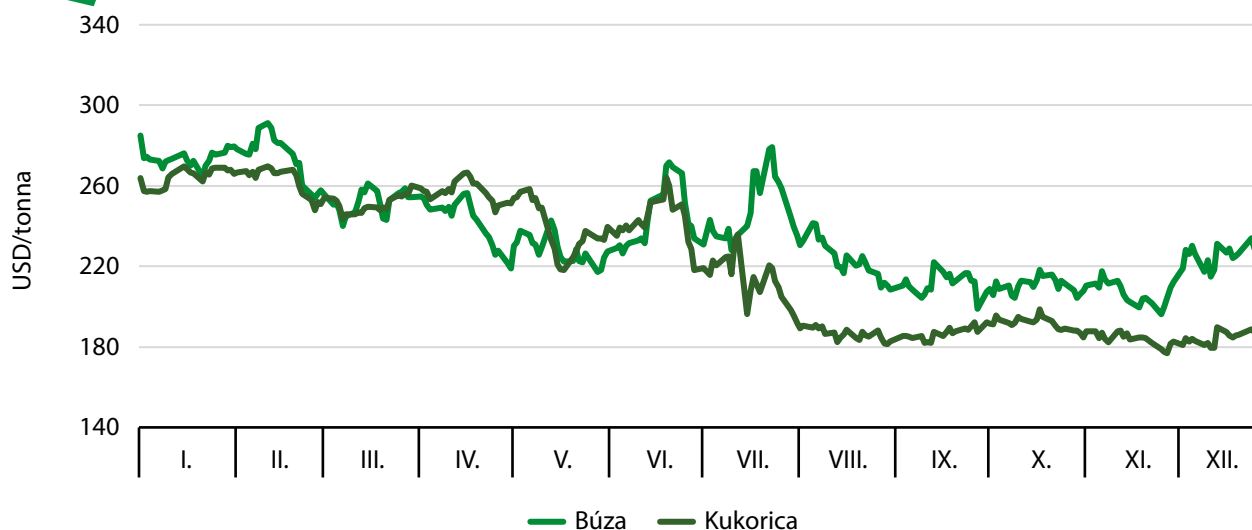
Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A piaci árak tendenciája

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése február közepéig 265–291 dollár/tonna között ingadozott (2. ábra). Ezt követően május végéig a búza jegyzése a legközelebbi lejáratra vonatkozóan 217 dollár/tonnáig csökkent. A termés kurzusát 2023-ban a búzaállományok állapotával kapcsolatos hírek, a 2023/2024. gazdasági évre vonatkozó termésvárakozások, valamint az ukrajnai termés kiszállításával kapcsolatos intézkedések mozgatták. A termés fronthavi kurzusa – a fekete-tengeri gabonaszállításról szóló megállapodás megszűnését követően – július második feléig 279 dollár/tonnáig emelkedett, majd az év végéig 196–265 dollár/tonna között ingadozott.

A kukorica fronthavi jegyzése május elejéig 243–270 dollár/tonna, majd július végéig 197–264 dollár/tonna tartományban ingadozott. Ezt követően a kurzust 2023 végéig az ukrainai exporttal kapcsolatos hírek, az egyes kukoricatermő régiók termésvárakozásai, valamint a nyersanyagok és a gabonafélék iránti kereslet alakulása 177–199 dollár/tonna között mozgatta.

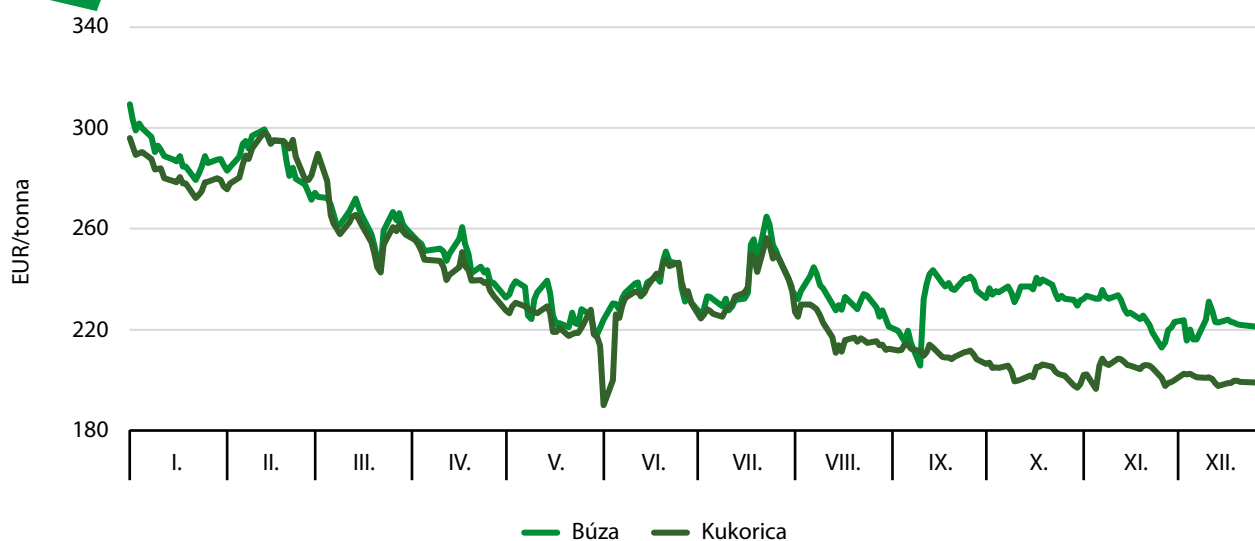
2. ábra A BÚZA ÉS A KUKORICA FRONTHAVI JEGYZÉSE A CHICAGÓI ÁRUTŐZSDÉN 2023-BAN

Forrás: a CME Group adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a búza fronthavi jegyzése az év eleji 309 euró/tonnás szinttől május végéig 218 euró/tonnáig csökkent. Ezt követően a kurzus többé-kevésbé követte a chicagói változásokat, 2023 végéig 206–265 euró/tonna között alakult (3. ábra). A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése június elejéig 190–298 euró/tonna, majd az év végéig 197–256 euró/tonna tartományban hullámzott.

3. ábra A BÚZA ÉS A KUKORICA FRONTHAVI JEGYZÉSE A PÁRIZSI ÁRUTŐZSDÉN 2023-BAN

Forrás: az Euronext/MATIF adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a takarmánybúza kurzuja január 2. és szeptember 5. között 64,9–132,0 ezer forint/tonna tartományban mozgott. A takarmánykukorica jegyzése a legközelebbi lejáratra vonatkozóan az év eleji 125 ezer forint/tonnáról november elejéig 55 ezer forint/tonnáig ereszkedett. Ezt követően 2023 végéig a termék kurzuja 57–62 ezer forint/tonna között alakult.

Magyarországon az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára a 2022. évi 44 százalékkal múlta alul 2023-ban, 72,9 ezer forint/tonna volt (1. melléklet). A takarmánybúza termelői ára 47 százalékkal 67,3 ezer forint/tonnára ereszkedett. A takarmánykukorica termelői ára az egy évvel korábbitól 44 százalékkal maradt el 2023-ban, 62 ezer forint/tonna volt. A takarmányárpa a 2022. évinél csaknem 53 százalékkal alacsonyabb áron, 52 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát. Az étkezési búza termelői ára júliusig töretlenül csökkent, az év eleji 110 ezer forint/tonnás színtről 63 ezer forint/tonnáig ereszkedett, 2023 végéig 67–69 ezer forint/tonna között alakult. A takarmánybúza termelői ára novemberig 60 ezer forint/tonna alá ereszkedett, decemberben 62 ezer forint/tonna volt (4. ábra).

-44%

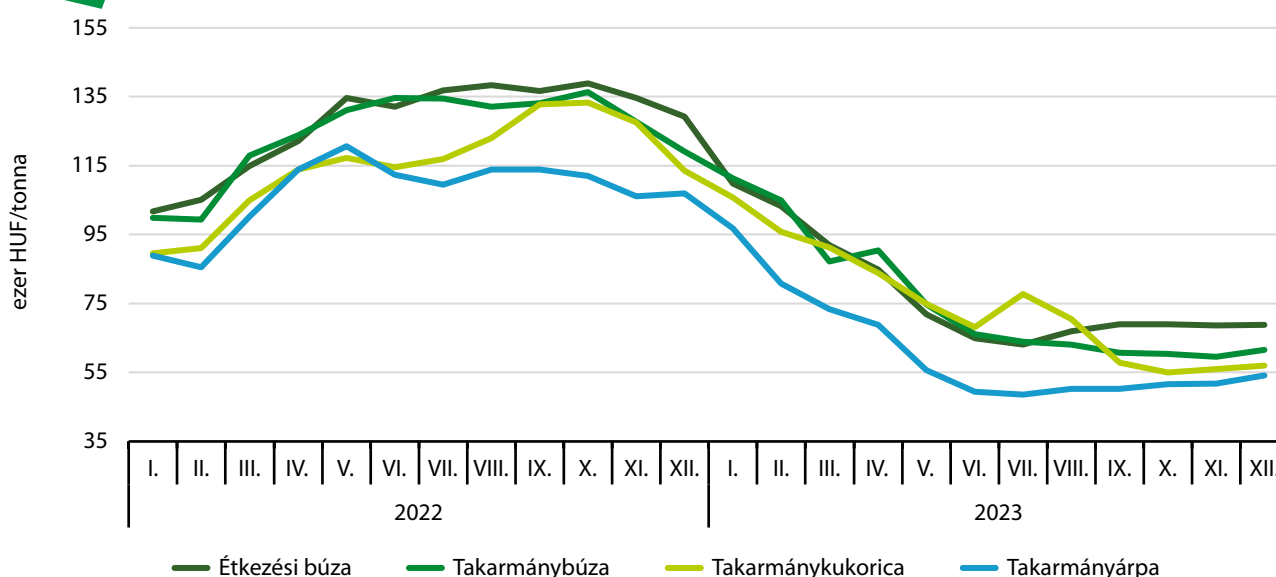
Magyarországon csökkent
a búza és a kukorica ára
2023-ban

Ugrás az 1. számú
melléklethez

4. ábra

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

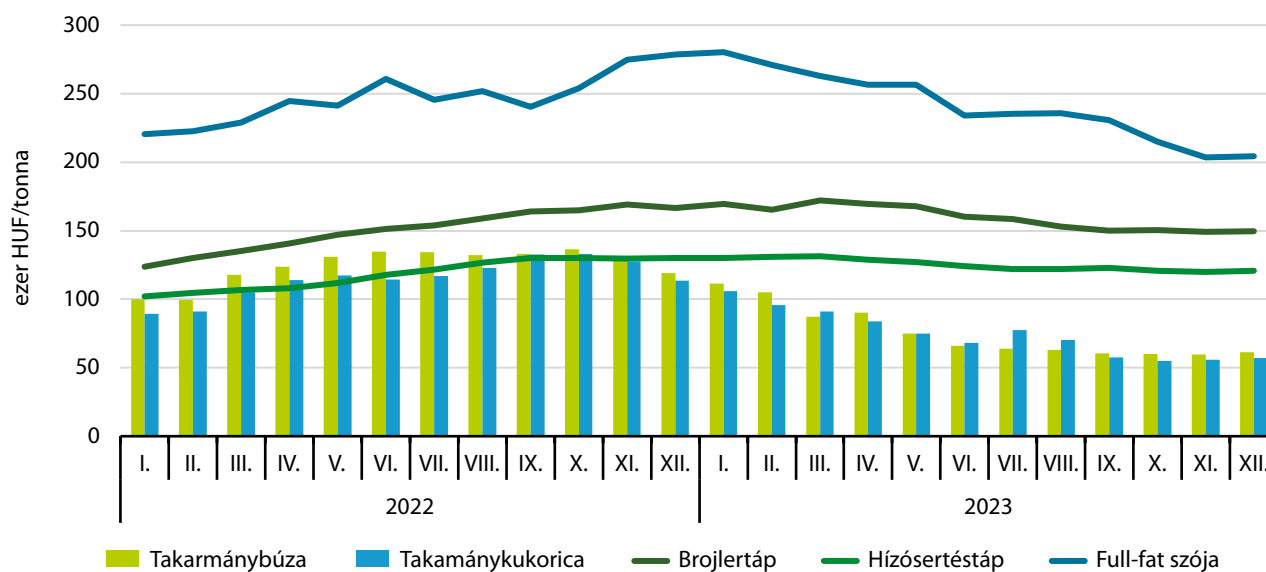
Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A takarmánykeverékek feldolgozó értékesítési ára (áfa és szállítási költség nélkül) egyaránt 6 százalékkal emelkedett az előző évihez képest: a brojlertápé átlagosan 159,6 ezer forint/tonna, a hízósertéstápé 124,9 ezer forint/tonna volt 2023-ban (5. ábra).

A malmi búza árának csökkenésével párhuzamosan a gabonaalapú termékek feldolgozó értékesítési ára 3–11 százalékkal mérséklődött 2023-ban az előző évihez képest (1. melléklet).

5. ábra

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI, A FULL-FAT (EXTRUDÁLT) SZÓJA, A BROJLER- ÉS A HÍZÓERTÉSTÁP FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

Megjegyzés: Full-fat (extrudált) szója: 30–40% nyersfehérje-, 17–23% nyerszsír- és legfeljebb 12% víztartalom.

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

OLAJNÖVÉNY

Világ- és európai piaci tendenciák

Az Oil World (2024) szerint a tíz legfőbb olajmag (szójabab, gyapot, földimogyoró, napraforgó, repce, pálma, kopra, szezám, len, ricinus) globális termése az egy évvel korábbinál 2,7 százalékkal nagyobb, 635 millió tonna lehet a 2023/2024. gazdasági évben. Tekintettel arra, hogy ez a volumen meghaladná a sajtolás és egyéb célú felhasználást, a zárókészlet csaknem 6,2 százalékkal 127 millió tonnára nőhet a szezon végére, ezen belül a szójababkészletek növekedése, illetve a repce- és a napaforgómag-készletek szűkülése várható. A nemzetközi kereskedelemben kerülő tíz legfontosabb olajmag mennyisége 195 millió tonna (-5 százalék) körül alakulhat a 2023/2024. gazdasági évben. A növényi olajok globális előállítására 258 millió tonnára tehető a 2023/2024. gazdasági évre vonatkozóan (+1,7 százalék). A világ növényolaj-felhasználása várhatóan 259,1 millió tonnára emelkedik (+3,2 százalék), miközben a zárókészlet 3,3 százalékkal 34,8 millió tonnára szűkülhet.

Szójabab

A 2023-as naptári év elején aratták a déli félteke 2022/2023. gazdasági évi (október–szeptember) szójababtermését. Brazíliában az egy évvel korábbihoz viszonyítva 23,3 százalékkal több, azaz 160 millió tonna szójabab termett.

A 2022/2023. gazdasági évi szójababtermésnél 4,4 százalékkal többet, 389,9 millió tonna szójababot takaríthatnak be világszerte a 2023/2024. évi szezonban (Oil World, 2024). Az északi félteke termelését 173,2 millió tonnára (-0,1 százalék), a déliét 216,7 millió tonnára (+8,3 százalék) várják. A szójabab globális felhasználása 2,9 százalékkal nagyobb, 378,7 millió tonna lehet a 2023/2024. évi szezonban. A felhasználást meghaladó termelés miatt a készlet/felhasználási mutató az egy évvel korábbihoz képest 2,23 százalékponttal 27,8 százalékra emelkedhet.

+2,7%

Némileg nőtt a tíz legfőbb olajmag termelése a világon a 2023/2024. gazdasági évben

+4,4%

Több szójabab termett a világon a 2023/2024. gazdasági évben

Brazília 2023-ban 29,4 százalékkal több, 101,9 millió tonna szójababot szállított a világpiacra. A 2023. évi 0,7 százalékkal meghaladó felhasználás mellett 90,8 millió tonna brazíliai szójabab kivitelére kerülhet sor 2024-ben. A világpiaci forgalmat Kína nagy szójababigénye mozgatta a korábbi szezonokban. Kína importszójababtól való függőségét (105,7 millió tonna) továbbra is erősíti, hogy alacsony szintű termelése (20,8 millió tonna) mellett nagy volument dolgoz fel (Oil World, 2024).

A Stratégie grains (2023b, 2023c, 2024b) szerint az Európai Unióban a nagy termelő tagországokban kivétel nélkül nőtt a szójabab termésátlaga, ezért a kibocsátás 14 százalékkal 2,9 millió tonnára emelkedett 2023-ban az előző évihez képest. Az unió vezető szójababtermelőjének számító Olaszországban – 9 százalékos területcsökkenés és 28 százalékos hozamnövekedés mellett – 15 százalékkal több, csaknem 1,1 millió tonna szójababot takarítottak be a gazdák 2023-ban. Az unió szójababtermelése előreláthatóan a 16,4 millió tonnára jelzett belpiaci feldolgozás 17,7 százalékát fedezi a 2023/2024. gazdasági évben, ezért további 13,9 millió tonna szójabab érkezik a harmadik országokból, döntően Brazíliából és az USA-ból. Az állattenyésztés teljes szükségletének biztosítása érdekében a közösségben előállított 11,5 millió tonna szójadara mellé még 14,3 millió tonna behozatala szükséges.

Napraforgómag

A napraforgómag globális kibocsátása 3,9 százalékkal 57,9 millió tonnára nőhet a 2023/2024. gazdasági évben (Oil World, 2024). Az előző szezonhoz képest 4,1 százalékkal több, 59,9 millió tonna felhasználására kerülhet sor. A külkereskedelemben jutó mennyiség 2,8 millió tonna lehet, a zárókészlet 4 millió tonnára (–34 százalék) szűkülhet. Világszinten 4,9 százalékkal több, 23,1 millió tonna napraforgóolajat állíthatnak elő az olajmalmok a 2023/2024. évi szezonban (október–szeptember), a felhasználást 23,3 millió tonnára (+10,2 százalék) jelzik a szakértők.

+3,9%

Nőtt a világ
napraforgómag-termése
a 2023/2024. gazdasági
évben

A Stratégie grains (2023b, 2024b) szerint az Európai Unióban 4,9 millió hektárról az előző évinél 4 százalékkal több, 9,7 millió tonna napraforgómagot takarítottak be 2023-ban. Az EU-ban az egy évvel korábbinál 1 százalékkal kevesebb, 9,2 millió tonna napraforgómagot fordíthatnak olaj előállítására a 2023/2024. évi szezonban (augusztus–július). Ez csaknem 4 millió tonna olaj gyártásához elegendő, ami nem fedezné az uniós igényt (5 millió tonna), így további 2,2 millió tonna napraforgóolaj behozatala szükséges (Stratégie grains, 2023c, 2024b).

Repcemag

Az Oil World (2024) világszinten 77,8 millió tonna repcemagtermést jelez a 2023/2024. gazdasági évre (október–szeptember), ami az előző szezon kibocsátását 2,3 százalékkal múlná alul. Az egy évvel korábbinál 6,2 százalékkal több, 79,2 millió tonna repcemag juthat olajipari feldolgozásra és 17,6 millió tonnát (–12,5 százalék) szállíthatnak a külföldre. Előreláthatóan 31,1 millió tonna repceolajat állítanak elő világszerte a 2023/2024. évi szezonban, ami csaknem 3 százalékkal haladna meg az előző gazdasági év kibocsátását. Ez a volumen 372 ezer tonnával múlhatja felül a repceolaj iránti globális keresletet, így a zárókészlet 10,9 százalékkal nagyobb, 4,2 millió tonna lehet a szezon végén.

–2,3%

Kissé csökkent a világ
repcemagtermése
a 2023/2024. gazdasági
évben

A Stratégie grains (2023b, 2023c, 2024b) szerint az Európai Unió repcemagtermése a 2022. évihez képest 2 százalékkal 19,9 millió tonnára nőtt 2023-ban. A termőterület 6 százalékkal bővült, miközben a hektáronkénti átlaghozam 4 százalékkal romlott. A közép-európai tagországokban a repcevetések kielégítő állapotban voltak 2023 elején. Az észak-európai tagországokban a kedvezőtlen csapadékeloszlás miatt egyenetlen volt a repce kelése. Január közepétől a téli-esebbre forduló időjárás megállította a repcetáblák növekedését. A Balti-tenger környékén kevés csapadék esett, a növények fejlődését a kora tavaszi hideg, majd a szárazság egyaránt hátráltatta. A tavasz elején a legtöbb tagországban kedvezett az időjárás a repce fejlődésének.

A közép-európai tagországokban a hűvös, csapadékos idő miatt a repcetáblák állapota kielégítő volt május végén, az aratás július közepén kezdődött. Romániában, Csehországban, Szlovákiában és Magyarországon nagyobb, míg Franciaországban és Németországban kisebb termést takarítottak be 2023-ban. Az EU-ban olaj-előállításra az egy évvel korábbinál 1 százalékkal több, 23,9 millió tonna repcemagot használhatnak fel a 2023/2024. gazdasági évben, amit nem fedez a belpiaci termelés. Az 5,2 millió tonnára jelzett importot (–24 százalék) az olajipari és az egyéb célú felhasználás, valamint a készletek szinten tartása érdekében is szükséges. Az előállított 10,1 millió tonna repceolaj 97 százaléka az Európai Unióban kerül felhasználásra.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon a KSH adatai szerint az előző évinél 1 százalékkal kisebb területről, 674 ezer hektárról 2,9 tonna/hektár (+53 százalék) termésátlag mellett csaknem 2 millió tonna (+52 százalék) napraforgómagot takarítottak be a gazdák 2023-ban. Repcemagból 189 ezer hektárról (–8 százalék) 3,3 tonna/hektár (+32 százalék) átlaghozammal 619 ezer tonnát (+22 százalék) arattak. Az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint szójababot 58 ezer hektárról (–12 százalék) takarítottak be 2023-ban, a termésátlag 3 tonna/hektár (+50 százalék), a termés 177 ezer tonna (+32 százalék) volt.

+52%

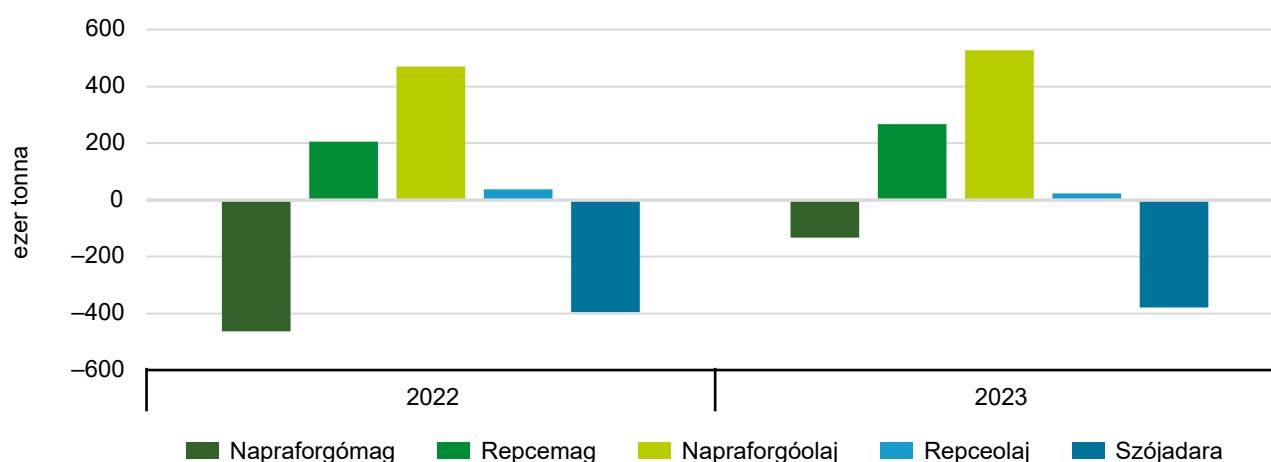
Jelentősen nőtt
Magyarország
napraforgómag-termése
2023-ban

Bel- és külpiaci értékesítés

A KSH adatai szerint Magyarországon a 2022. évinél 59 százalékkal több (896,1 ezer tonna) napraforgómagot vásároltak a kereskedők és feldolgozók 2023-ban. A repcemag belpiaci forgalma 76 százalékkal (397,5 ezer tonna) múlta felül az egy évvel korábbi mennyiséget. A szójabab felvásárlása a 2022. évit csaknem 38 százalékkal haladta meg, 71,2 ezer tonna volt 2023-ban.

6. ábra

EGYES OLAJNÖVÉNYEK ÉS AZOK SZÁRMAZÉKAINAK KÜLKERESKEDELMI EGYENLEGE 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A napraforgómag exportja (6. ábra) a 2022. évinél 17 százalékkal kisebb, 205,1 ezer tonna volt 2023-ban, a termény importja 52,3 százalékkal 338,3 ezer tonnára csökkent. Napraforgóolajból

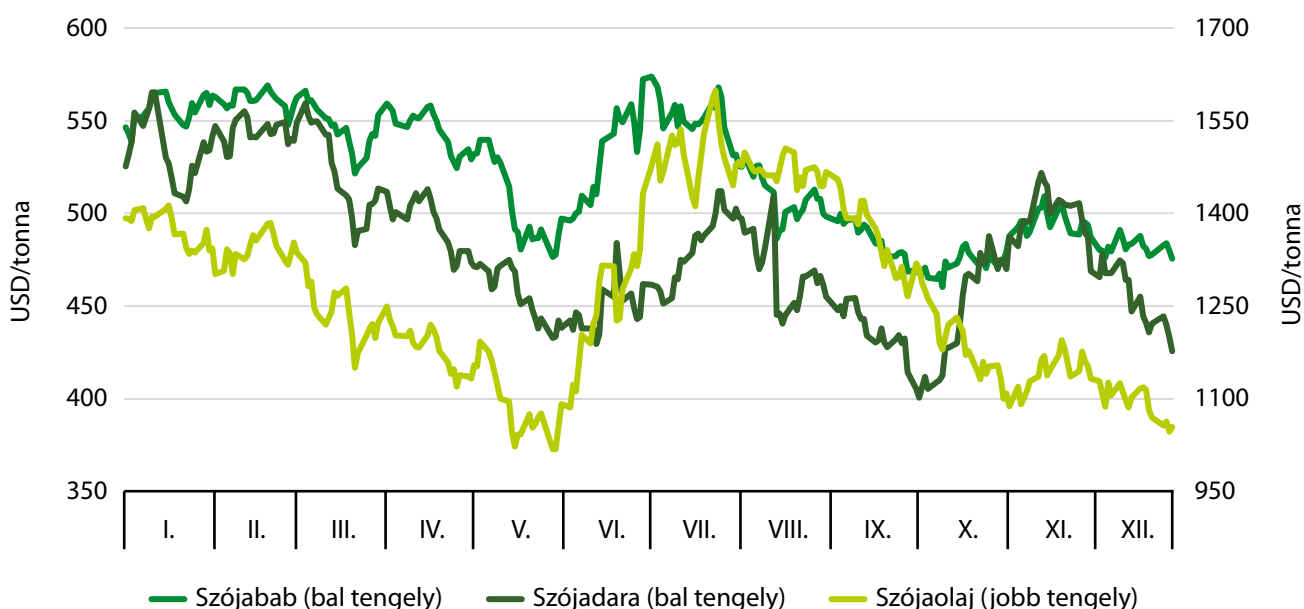
9,4 százalékkal nagyobb volumen, 660,3 ezer tonna talált vevőre a nemzetközi piacon. A repcemag exportvolumene 2,1 százalékkal 440,6 ezer tonnára, behozatala 29,1 százalékkal 173,3 ezer tonnára csökkent 2023-ban. A repceolaj kivitele 1,3 százalékkal (77,6 ezer tonna) múltául a 2022. évit, miközben importja 31,9 százalékkal (55,3 ezer tonna) nőtt. A szójadara importvolumene 511,1 ezer tonna (-2,8 százalék), a kivitele 132,1 ezer tonna (+1,4 százalék) volt 2023-ban.

A piaci árak tendenciája

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a szójabab fronthavi jegyzése az év eleji 546 dollár/tonnáról május végéig 477 dollár/tonnáig eszketett, majd július elejére 574 dollár/tonnára emelkedett (7. ábra). A termény kurzusa 2023 második felében 460–569 dollár/tonna között alakult. A szójabab árát 2023-ban a kínai kereslet alakulása, az orosz–ukrán háború miatti logisztikai problémák, valamint a 2023/2024. gazdasági évi termésvárakozások mozgatták. A szójadara jegyzése 2023-ban is követte az alapanyag kurzusának változását, június közepéig 429 dollár/tonnáig csökkent, majd október elejéig 400–512 dollár/tonna tartományban hullámzott. A szójadara jegyzése az év végéig 405–522 dollár/tonna között ingadozott. A szójaolaj jegyzése 2023. január–május között 27 százalékkal 1019 dollár/tonnáig eszketett, júliusig végéig 1600 dollár/tonna közelébe emelkedett, majd az év hátralévő részében 1047–1549 dollár/tonna között ingadozott.

7. ábra

A SZÓJABAB, A SZÓJADARA ÉS A SZÓJAOLAJ FRONTHAVI JEGYZÉSE A CHICAGÓI ÁRUTŐZSDÉN 2023-BAN

Forrás: a CME Group adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

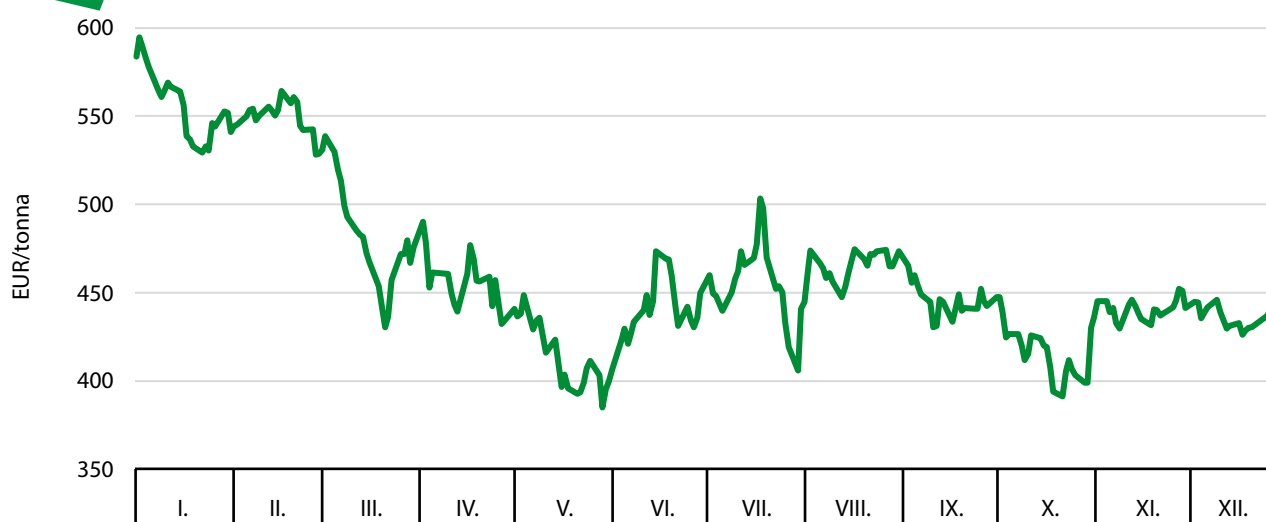
A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a repcemag fronthavi jegyzése a január eleji 595 euró/tonnáról május végéig 35 százalékkal 385 euró/tonnáig csökkent, amihez az uniós repcemagkészletek felhalmozódása, a magas ausztráliai termésvárakozások, a kőolaj és a növényi olajok árának csökkenése, valamint az élelmiszeripar és a biodízel-ágazat alacsony növényolaj-igénye egyaránt hozzájárult. A termény kurzusa július közepéig a kanadai, vala-

mint az európai termésvárakozások romlása és a kőolaj árának növekedése miatt 500 euró/tonna fölé emelkedett. Az olajmag kurzusa év végéig 391–475 euró/tonna között alakult (8. ábra).

A BÉT árupiaci szekciójában 2023. január 2. és május 4. között a nagy olajtartalmú napraforgómag fronthavi jegyzése 255–267 ezer forint/tonna tartományban alakult, 2023 hátralévő részében kereskedése szünetelt.

8. ábra

A REPCEMAG FRONTHAVI JEGYZÉSE A PÁRIZSI ÁRUTŐZSDÉN 2023-BAN

Forrás: az Euronext/MATIF adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a belföldi újtermésű, 51 százalék alatti együttes fehérje- és zsírtartalmú szójababot 182 ezer forint/tonna (–23,5 százalék), az 51–53 százalék együttes fehérje- és zsírtartalmú szójababot 159,7 ezer forint/tonna (–35,7 százalék), az 53 százalék feletti együttes fehérje- és zsírtartalmú szójababot 162,5 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron vásárolták a feldolgozók és kereskedők 2023-ban. A szójabab (összesen) termelői ára 33,2 százalékkal alacsonyabb, 163,8 forint/tonna volt. A feldolgozók 4,6 százalékkal olcsóbban, 236,7 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat (extrudált) szóját (30–40 százalék nyersfehérje-, 17–23 százalék nyerszsír- és legfeljebb 12 százalék víztartalom).

Az AKI PÁIR adatai szerint a magas olajsavtartalmú (HO) napraforgómag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 144 ezer forint/tonna (–48,6 százalék), a nagy olajtartalmú (LO) napraforgómagé 142,2 ezer forint/tonna (–43,5 százalék) volt 2023-ban. Az ipari napraforgómag (összesen) termelői ára a 2022. évinél 45,5 százalékkal alacsonyabb, 142,7 ezer forint/tonna volt. A repcemag termelői ára 38,6 százalékkal 164,9 ezer forint/tonnára csökkent egy év alatt (9. ábra). Az ömlesztett (nyers) napraforgóolaj értékesítési ára csaknem 45 százalékkal 359,2 ezer forint/tonnára, a napraforgódararé 3 százalékkal 105,7 ezer forint/tonnára ereszkedett, miközben a repcedararé 4 százalékkal 123,1 ezer forint/tonnára nőtt (2. melléklet).

–45,5%

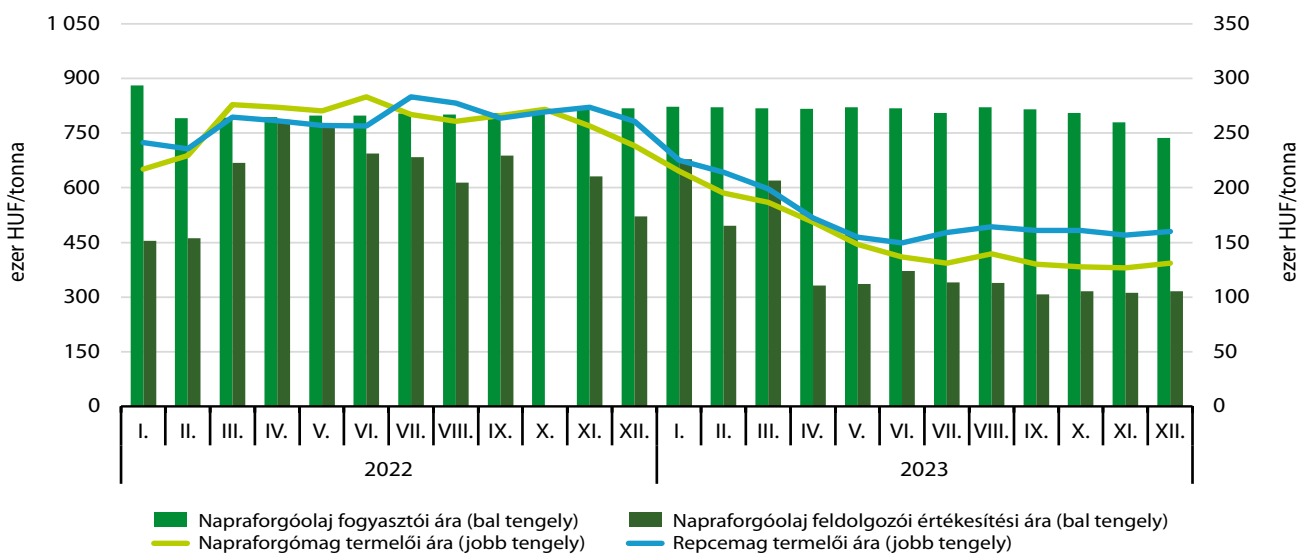
Jelentősen csökkent
a napraforgómag ára
Magyarországon

Ugrás a 2. számú
melléklethez

9. ábra

A NAPRAFORGÓ- ÉS A REPCEMAG TERMELŐI, A FINOMÍTOTT NAPRAFORGÓLAJ FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÉS FOGYASZTÓI ÁRA 2022-2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

CUKOR

Világ- és európai piaci tendenciák

A világ cukorkibocsátása az ABARES (2024) szerint 188 millió tonna volt a 2022/2023. gazdasági évben (október–szeptember), csaknem 3 százalékkal meghaladta az előző szezonét. A globális export 2 százalékkal 69,5 millió tonnára nőtt a 2022/2023. évi szezon végére az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A zárókészlet nem változott lényegesen, 108 millió tonnát tett ki. A cukor globális készlet/felhasználás mutatója 0,4 százalékponttal 57,5 százalékra mérséklődött.

Az ABARES (2024) szerint a 2023/2024. gazdasági évben a globális cukortermelés 192 millió tonna körül alakulhat, ami 4 millió tonnával jelentene többet az előző szezonhoz képest. A világ cukorfogyasztása 1 százalékkal 189 millió tonnára emelkedhet, ezzel együtt második éve nem haladná meg a globális kibocsátást. Az USDA (2023a) 183 millió tonnára teszi a globális cukortermelést a 2023/2024. évi szezonban, szemben az egy évvel korábbi 175 millió tonnával, a cukorfogyasztás pedig 176 millió tonnáról 178 millió tonnára emelkedhet. A Nemzetközi Cukorszervezet (ISO) 1 százalékos növekedést vár az előző szezon termeléséhez képest, a globális cukortermelést 180 millió tonnára jelzi a 2023/2024. gazdasági évre (EC, 2024a). A világ cukorfogyasztása 178 millió tonnáról 180 millió tonnára emelkedhet, így 0,7 millió tonnás hiány várható. A globális cukorkészlet elérheti a 99 millió tonnát a 2023/2024. gazdasági év végén (EC, 2024a).

Az ABARES (2023) szerint Brazília cukortermelése 42 millió tonna (+10 százalék), az USDA (2023a) szerint Indiáé 36 millió tonna (+12 százalék), az Amerikai Egyesült Államoké 8,4 millió tonna (nem változott lényegesen az egy évvel korábbihoz képest) és Thaiföldé 9,4 millió tonna (-15 százalék) lehet a 2023/2024. gazdasági évben.

A világ cukorexportja 1 százalékkal 189 millió tonnára nőhet a 2023/2024. gazdasági évben. A globális cukorkészlet 110 millió tonna lehet a szezon végén. A készlet/felhasználás mutató 58,2 százalékra emelkedhet (ABARES, 2024).

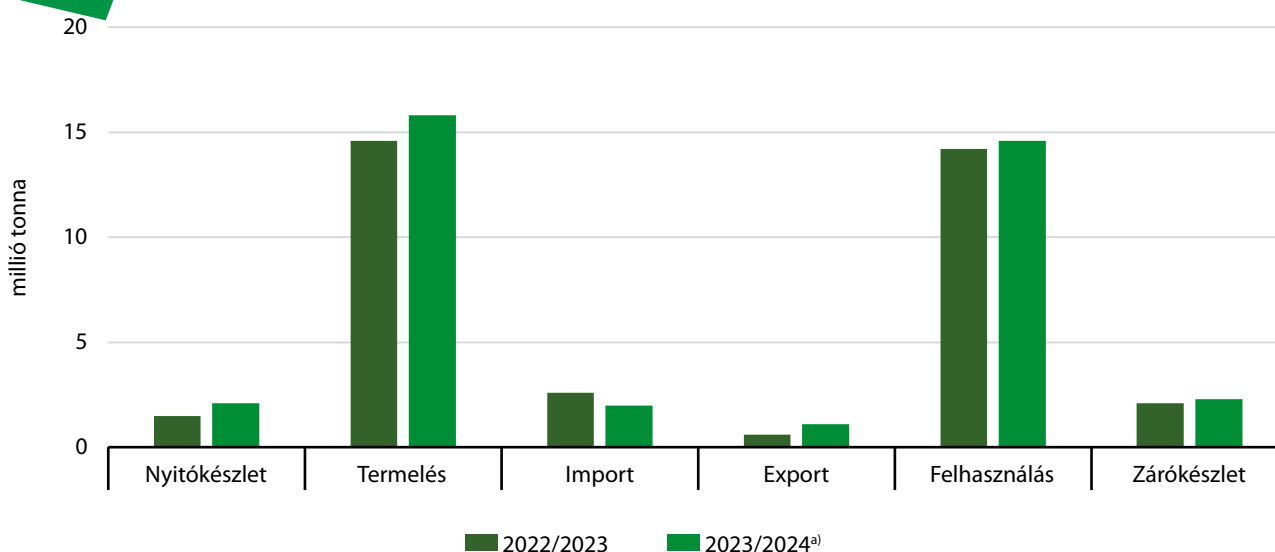
Az Európai Unióban a gazdák 1,3 millió hektáron termeltek cukorrépát 2023-ban, ami 4 százalékkal kisebb terület, mint a 2022. évi. A 2023-as kampányidőszakban 109 millió tonna cukorrépát takarítottak be, 5 százalékkal többet, mint az előző szezonban. Az átlaghozam 73,8 tonna/hektár volt, ami 1 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit (EC, 2023a).

Az Európai Unió cukortermelése 8 százalékkal 15,8 millió tonnára emelkedett a 2023/2024. gazdasági évben az előző szezon kibocsátásához képest (10. ábra). Az unió cukorexportja 83 százalékkal 1,1 millió tonnára nőhet, míg a cukorimportja 23 százalékkal 2 millió tonnára csökkenhet, cukorfelhasználása 14,6 millió tonna lehet (+3 százalék) a 2023/2024. gazdasági évben. A közösségben 430 ezer tonna izoglükózt termelhetnek ugyanekkor (EC, 2024a).

+8%

Nőtt az Európai Unió
cukortermelése

10. ábra AZ EU27 CUKORMÉRLEGE A 2022/2023. ÉS A 2023/2024. GAZDASÁGI ÉVBEN

^{a)} Előrejelzés.

Forrás: az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon az előző évinél 40 százalékkal nagyobb területről, 14 ezer hektárról takarítottak be cukorrépát 2023-ban. Az országos termésátlag 58 tonna/hektár volt, csaknem 20 százalékkal haladta meg a 2022. évi hozamot. Összesen 834 ezer tonna cukorrépát szedtek fel, ami 77 százalékkal múlta felül a 2022-ben betakarított mennyiséget.

+77%

Jelentősen nőtt
a magyarországi
cukorrépa-termelés
2023-ban

A KSH adatai szerint Magyarország 47,4 ezer tonna cukorrépát importált 2023-ban, ami az egy évvel korábbihoz viszonyítva 66 százalékos növekedést jelentett. A cukorimport mennyisége 262,3 ezer tonna volt, 6 százalékkal múlta alul a 2022. évi volument, értéke pedig 32 százalékkal 87,6 milliárd forintra emelkedett. A teljes cukorimport 55 százaléka Szlovákiából, Ukrajnából és Ausztriából érkezett.

Bel- és külpiazi értékesítés

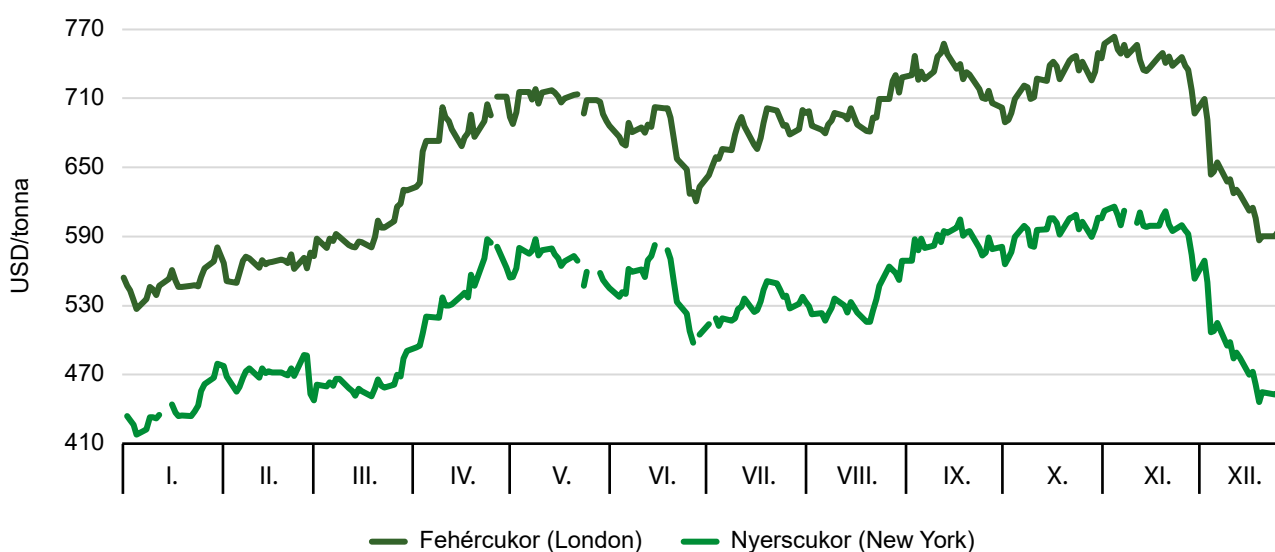
A KSH adatai szerint Magyarország cukorrépa-kivitele közel 5 ezer tonnát tett ki 2023-ban, szemben az előző évi 74,6 ezer tonnával. A cukorexport volumene 43 százalékkal 32,8 ezer tonnára nőtt, értéke 13,6 milliárd forint (+76 százalékkal) volt. A cukor 75 százaléka öt országba került: Románia (8,2 ezer tonna), Olaszország (4,7 ezer tonna), Görögország (4,7 ezer tonna), Szlovénia (4,1 ezer tonna) és Horvátország (3,1 ezer tonna).

A piaci árak tendenciája

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzése 2023 elején 434 dollár/tonnáról indult, ami 21 dollár/tonnával volt magasabb, mint az egy évvel korábbi. Thaiföld és Kína csökkenő termelése, a szűkösebb kínálat és az üzemanyagárak növekedése a nyerscukor fronthavi jegyzésének emelkedését eredményezte, amely november elején elérte a 616 dollár/tonnát, majd csökkenésnek indult és a kurzus 454 dollár/tonna szinten zárta az évet. A londoni árutőzsdén a fehércukor fronthavi jegyzése követte a nyerscukorét: év elején 554 dollár/tonnáról indult a kereskedés, ami 10 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit. November elején tízéves csúcsra, 763 dollár/tonnára emelkedett a jegyzés, majd az év végére 596 dollár/tonnára ereszkedett (11. ábra).

11. ábra

A FEHÉRCUKOR ÉS A NYERSCUKOR FRONTHAVI JEGYZÉSE A LONDONI ÉS NEW YORK-I ÁRUTŐZSDÉN 2023-BAN

Forrás: a LIFFE és az ICE adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az ABARES (2024) szerint a 2022/2023. gazdasági évben a nyerscukor világpiaci ára 483 dollár/tonnára emelkedett.

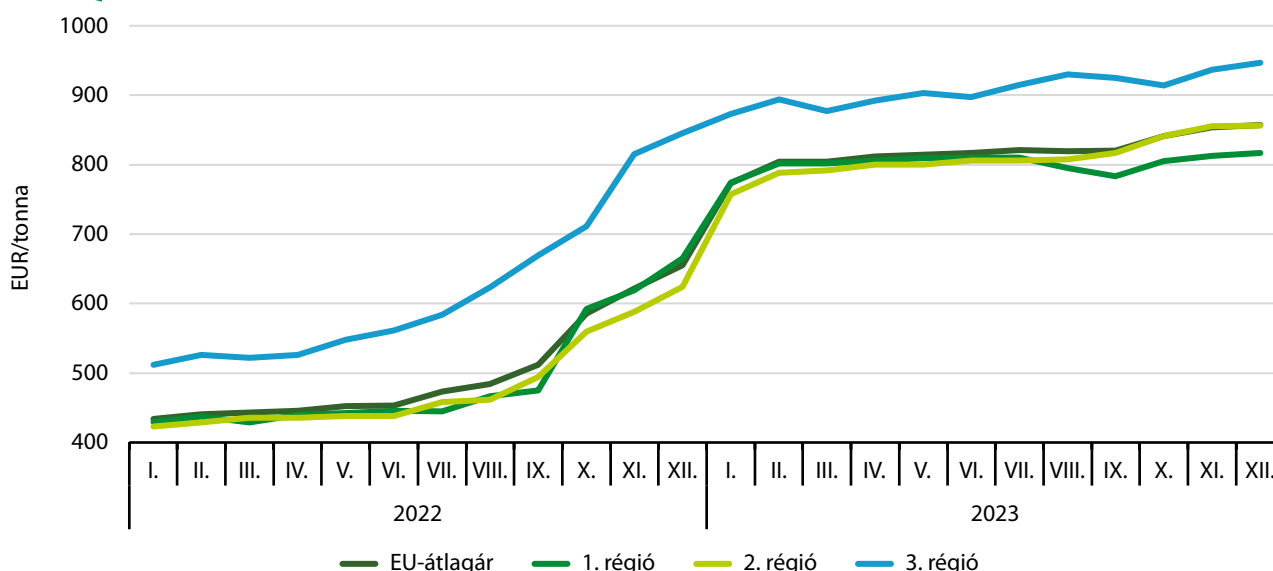
Az Európai Unióban a fehércukor belpiaci átlagára 2023 januárjában 773 euró/tonna volt, decemberre csaknem 11 százalékkal 857 euró/tonna szintre emelkedett. Az unió a fehércukor feldolgozóit árát adatvédelmi okokból tagországokként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez, és azt hozza nyilvánosságra. Az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára január kivételével egész évben az uniós átlagár alatt maradt. A 2. régióhoz

+11%

Az EU-ban jelentősen emelkedett a fehércukor ára 2023-ban

tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Belgium) átlagára is elmaradt a közösség átlagárától. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára a januári 873 euró/tonnáról decemberre 947 euró/tonnára emelkedett (12. ábra).

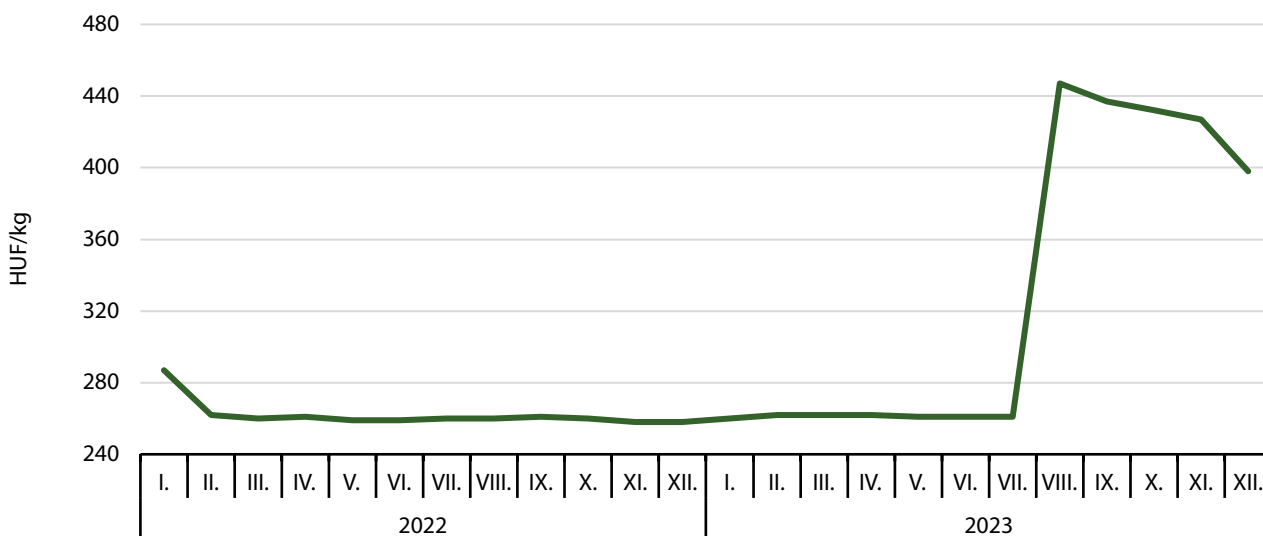
12. ábra A FEHÉRCUKOR ÁTLAGÁRA AZ EURÓPAI UNIÓBAN 2022–2023 KÖZÖTT

Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK, 2. régió: BE-FR-NL, 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.
 Forrás: az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A KSH adatai szerint a kristálycukor fogyasztói ára 2023 első hét hónapjában 260 forint/kg körül alakult, augusztusban a hatósági ár megszüntetésével megemelkedett, és ekkor érte el a csúcspontját (447 forint/kg), majd az év végére 398 forint/kilogramra mérséklődött (13. ábra).

13. ábra A KRISTÁLYCUKOR FOGYASZTÓI ÁRA MAGYARORSZÁGON 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

SERTÉSHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2024c) adatai szerint a sertéshús globális termelése 115 millió tonna volt 2023-ban, 1 százalékkal múlta felül a 2022. évit. A világtermelés csaknem felét adó Kína kibocsátása 2 százalékkal 57 millió tonnára nőtt, az USA-ban 12,4 millió tonna (+1 százalék) sertéshúst termeltek. Brazília sertéshústermelése 6 százalékkal 4,6 millió tonnára emelkedett. A sertéshús-kibocsátás Mexikóban 3,3 százalékkal 1,6 millió tonnára, a Fülöp-szigeteken 2,7 százalékkal 950 ezer tonnára nőtt, míg Kanadában 1,5 százalékkal 2,05 millió tonnára és Dél-Koreában 2,7 százalékkal 1,38 millió tonnára csökkent, Japánban nem változott számottevően (1,3 millió tonna). Az EC (2023b) szerint az Európai Unió sertéshústermelése 20,8 millió tonnát tett ki 2023-ban, 6 százalékkal csökkent a 2022. évihez képest.

+1%

*Kismértékben nőtt
a globális sertéshústermelés
2023-ban*

Az USDA (2024c) szerint a világ sertéshús-kereskedelme tovább csökkent 2023-ban: a globális sertéshúsexport volumene 7,3 százalékkal, az importé 1,6 százalékkal mérséklődött. Az Európai Unió, az USA, Brazília és Kanada volt a legnagyobb sertéshúsexportőr. Az USA a termelés bővülése miatt 6,6 százalékkal több sertéshúst (3,1 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon. A közösség sertéshúskivitele 16 százalékkal 3,3 millió tonnára, sertéshúsimportja 20 százalékkal 97 ezer tonnára esett vissza (EC, 2023b). Az ABPA (2024) szerint Brazília sertéshúskivitele 9,8 százalékkal 1,23 millió tonnára emelkedett 2023-ban a 2022. évihez képest.

Kína maradt a világ legnagyobb sertéshúsimportőre 2023-ban, az előző évihez képest 7,1 százalékkal több, 2,3 millió tonna sertéshúst vásárolt a nemzetközi piacról. A második helyen álló Japánba 2 százalékkal kevesebb sertéshús (1,5 millió tonna) érkezett (USDA, 2024c).

Az USDA (2024c) szerint a világ sertéshústermelése nem változik számottevően, 115 millió tonna maradhat 2024-ben, Kína kibocsátása 1 százalékkal lehet kisebb (56 millió tonna). Az USA és Brazília előreláthatóan növeli, míg Kanada csökkenti a termelését. A globális sertéshús-

export 2,2 százalékkal 10,4 millió tonnára, a sertéshúsimport 1,1 százalékkal 9,7 millió tonnára emelkedhet. Az EC (2023b) szerint az unió sertéshústermelése 2 százalékkal lehet magasabb (21,2 millió tonna), sertéshúsexportja 1,4 százalékkal 3,4 millió tonnára növekedhet, míg sertéshúsimportja 9 százalékkal 88 ezer tonnára csökkenhet 2024-ben.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon 2,6 millió sertést tartottak 2023. december 1-jén, az állomány 2 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest és 1,9 százalékkal volt több a 2023. júniusnál. Az anyakoca-állomány 4 százalékkal 153,9 ezer egyedre bővült a 2022. december 1-jeihez viszonyítva.

A KSH adatai szerint az élősertés-behozatal mennyisége 12,2 százalékkal 73,9 ezer tonnára, értéke 48,2 százalékkal 67,7 milliárd forintra emelkedett 2023-ban az előző évihez képest. A sertéshúsimport volumene 11,5 százalékkal 142,5 ezer tonnára csökkent, míg értéke 17,8 százalékkal 161 milliárd forintra nőtt. Az élő sertés csaknem 90 százaléka Szlovákiából, Horvátországból és Németországból származott. A sertéshús több mint kétharmada Németországból, Spanyolországból, Lengyelországból és Szlovákiából érkezett.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint a sertések vágása élősúlyban 1,8 százalékkal 521,8 ezer tonnára csökkent 2023-ban a 2022. évihez képest.

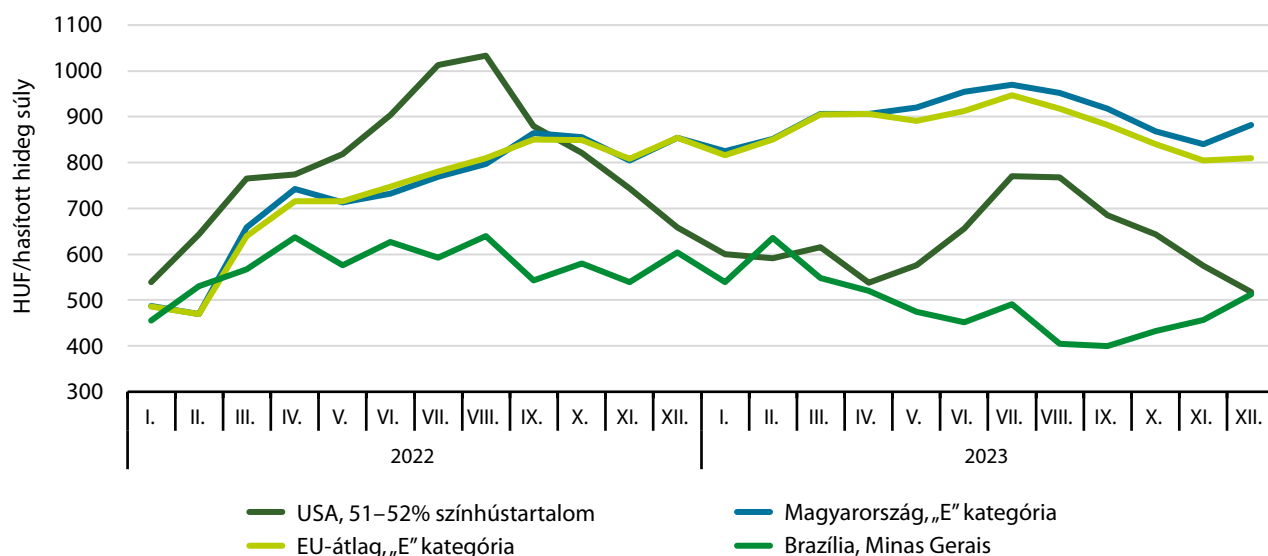
A KSH adatai szerint az élősertés-export mennyisége 17,4 százalékkal 34 ezer tonnára mérséklődött, ugyanakkor árbevétele 14,1 százalékkal 31,6 milliárd forintra emelkedett 2023-ban az előző évihez képest, a kivitel csaknem fele Romániába irányult. Magyarország 6,6 százalékkal kevesebb, 148,5 ezer tonna sertéshúst értékesített a nemzetközi piacon, amelynek értéke 10,7 százalékkal 174,2 milliárd forintra nőtt. A főbb exportpiacok Románia, Horvátország és Olaszország voltak.

Az AKI PÁIR adatai szerint a darabolt sertéshúsok (karaj, tarja, comb, lapocka, oldalas, dagadó) belföldi értékesítése 12 százalékkal csökkent, míg a csontos sertéshús, lehúzott, félben (fej, láb és farok nélkül) terméké 5,9 százalékkal, a szalonnás és bőrös sertéshús félben (fejvel, lábbal, farokkal) terméké 13,5 százalékkal emelkedett 2023-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A piaci árak tendenciája

Az USA-ban a sertés ára dollárban kifejezve 17,7 százalékkal csökkent, ugyanekkor Brazíliában, Minas Gerais államban brazil reálban kifejezve 2,2 százalékkal volt magasabb 2023-ban az előző évinél. Az Európai Unióban a piacsabályozás szempontjából referenciának tekintett „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 2,3 euró/kg hasított hideg súly volt 2023-ban, ami 24 százalékos emelkedést jelentett egy év alatt (14. ábra).

14. ábra A SERTÉSHÚS VILÁGPIACI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az USDA, az MPB és az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az OECD–FAO (2023) a sertéshústermelés bővülését vetíti előre, ezért az USA-ban a sertésárak 15 százalékos, Brazíliában pedig 1 százalékos csökkenése várható. Az unióban a sertésárak 10 százalékkal mérséklődhetnek 2024-ben (EC, 2023b).

A magyarországi sertésárak az előző évekhez hasonlóan 2023-ban is követték az uniós árak tendenciáját, elsősorban a németországi árak változása hatott a hazai piacra. Az AKI PÁIR adatai szerint a vágósertés termelői ára 875 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2023-ban, 23,2 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbi átlagát (3. melléklet). A sertéshús termék-pálya többi fázisában is emelkedtek az árak: a csontos sertéshús, lehúzott félben termék feldolgozói értékesítési ára 19, a szalonnás és bőrös sertéshús, félben termék ára 24 és a darabolt sertéshúsoké (karaj, tarja, comb, lapocka, oldalas, dagadó) 25 százalékkal volt magasabb (4. melléklet). A KSH adatai szerint a rövidkaraj fogyasztói ára 21 százalékkal, a sertéscombé 13 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban.

+23,2%

Magyarországon emelkedtek a sertésárak 2023-ban

Ugrás a 3. számú melléklethez

Ugrás a 4. számú melléklethez

BAROMFIHÚS ÉS TOJÁS

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2023a) szerint a világ baromfihús-termelése az előző évihez képest 1 százalékkal 142 millió tonnára emelkedett 2023-ban. A legnagyobb baromfihús-előállítók továbbra is Kína (25,9 millió tonna), az Egyesült Államok (23,8 millió tonna) és Brazília (16,1 millió tonna) voltak. Meghatározó országok továbbá: Oroszország (4,8 millió tonna), Indonézia (4,3 millió tonna), Mexikó (3,9 millió tonna), valamint India (3,8 millió tonna).

+1%

Némileg nőtt a globális
baromfihús-termelés
2023-ban

A globális baromfihúsexport 16,3 millió tonna volt 2023-ban, 0,7 százalékkal nőtt az előző évihez képest. Brazília 5 millió tonnára (+8,8 százalék), az USA 4 millió tonnára (+0,3 százalék) emelte a baromfihúsok kivitelét, a két ország együtt a világ baromfihúsexportjának több mint felét adta. A világ baromfihúsimportja 15,6 millió tonnát tett ki. A legnagyobb baromfihúsimportőr továbbra is Kína (1,7 millió tonna), Japán (1,3 millió tonna), az Egyesült Királyság (1,1 millió tonna) és Mexikó (1,1 millió tonna) volt (FAO, 2023a).

Az EC (2024b) szerint a közösség baromfihús-termelése 3,3 százalékkal 13,5 millió tonnára nőtt 2023-ban az előző évihez képest. Az unió baromfihúsexportja 2,8 százalékkal csökkenve nem érte el a 2 millió tonnát, míg baromfihúsimportja 4,7 százalékkal 894 ezer tonnára emelkedett. Az import több mint fele Brazíliából és Ukrajnából származott, a két országból összesen 522 ezer tonna baromfihús érkezett, ami 12,5 százalékkal több a 2022. évben beszállított mennyiségnél.

Csirkehús

Az USDA (2024c) szerint a csirkehús globális termelése 0,4 százalékkal 102,3 millió tonnára emelkedett 2023-ban az előző évihez képest. A legnagyobb kibocsátók közül az USA csirkehús-előállítása 0,6 százalékkal 21,1 millió tonnára, Brazíliáé 3,0 százalékkal 14,9 millió tonnára nőtt, Kínáé az előző évvel megegyező, 14,3 millió tonna volt. Az Európai Unió csirkehústermelése 1,5 százalékkal 11,0 millió tonnára emelkedett.

A világ csirkehúsexportja nem változott számottevően, 13,6 millió tonnát tett ki 2023-ban. Az exportforgalom 73 százalékát Brazília, az USA és az EU bonyolította. A világpiacról a legtöbb csirkehúst Japán (1,1 millió tonna), Mexikó (975 ezer tonna) és az Egyesült Királyság (890 ezer tonna) vásárolta. Kína csirkehúsimportja 26,4 százalékkal 800 ezer tonnára emelkedett. Az Európai Unió 2,3 százalékkal több csirkehúst (720 ezer tonna) vásárolt a nemzetközi piacról (USDA, 2024c). Az USDA (2024d) szerint az egy főre jutó csirkehús fogyasztás 0,6 százalékkal emelkedett 2023-ban az előző évihez viszonyítva.

Tojás

Az EC (2024c) szerint az Európai Unió tojástermelése 6,8 millió tonnát tett ki 2023-ban, 0,7 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A közösség tojás- és tojástermék-exportja 7,2 százalékkal 316 ezer tonnára csökkent, míg tojás- és tojástermékimportja 77,9 százalékkal csaknem 90 ezer tonnára nőtt. Az import 75 százaléka Ukrajnából és az Egyesült Királyságból származott.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon a tyúkfélék száma 28,73 millió volt 2023. december 1-jén, 1,3 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest, ezen belül a tojóállomány 8,53 millió volt (-2,6 százalék).

A KSH adatai szerint a baromfihúsimport (víziszárnyassal együtt) mennyisége 4,8 százalékkal 85,4 ezer tonnára, értéke 7,2 százalékkal 81,1 milliárd forintra emelkedett 2023-ban az előző évhez viszonyítva. A legtöbb baromfihús Lengyelországból és Romániából érkezett, összesen 54,3 ezer tonna. A csirkehúsimport mennyisége 6,4 százalékkal 64,8 ezer tonnára, értéke 3,8 százalékkal 59,8 milliárd forintra emelkedett. A pulykahús beszállítása mennyiségben 21,0 százalékkal 4,3 ezer tonnára nőtt, értékben 30,2 százalékkal (6,2 milliárd forint) múlta felül a 2022. évit.

A KSH adatai alapján Magyarország 2023-ban az előző évvel csaknem megegyező mennyiséget, 35,5 ezer tonna héjas tojást vásárolt a nemzetközi piacról, ezen belül 22,2 százalékkal több, 20,8 ezer tonna friss tojást szállított be. A héjastojás-import értéke 24,9 százalékkal (35,9 milliárd forint), ezen belül a friss tojásé 25,7 százalékkal (15,8 milliárd forint) nőtt ugyanekkor.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint Magyarországon 685 ezer tonna (élősúly) baromfit vágtak le 2023-ban, 7,9 százalékkal többet, mint 2022-ben. Ebből a vágócsirke 500 ezer tonnát (+9,1 százalék), a vágópulyka 73 ezer tonnát (-11,7 százalék) tett ki.

Az AKI PÁIR adatai szerint a 65 százalékos (grillfertig) egész csirke belföldi értékesítése 15,9 százalékkal, a csontos csirkemellé 9,2 százalékkal, a pulykacomb felsőé 33,4 százalékkal csökkent, ugyanakkor a pulykacomb alsó értékesítése 33,5 százalékkal nőtt 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest.

A KSH adatai alapján Magyarország baromfihúsexportja mennyiségben 1,7 százalékkal 218,1 ezer tonnára nőtt 2023-ban, értékben 4,9 százalékkal múlta felül az előző évit, és elérte

a 269,6 milliárd forintot. A legtöbb baromfihús Romániába, Németországba, Bulgáriába és Ausztriába került. Csirkehúsból volumenben 145,7 ezer tonna (+11,0 százalék), értékben 113,6 milliárd forint (+4,7 százalék) hagyta el az országot. Pulykahúsból mennyiségben 20,6 ezer tonna (-31,0 százalék), értékben 32,1 milliárd forint (-28,0 százalék) került a külföldi piacokra.

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a ketreces tartásból származó étkezési tojás (M+L) belföldi értékesítése 2,3 százalékkal emelkedett 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest. A KSH adatai alapján a héjastojás-export mennyisége 10,3 százalékkal 11,9 ezer tonnára, ezen belül a friss tojás kivitele 11,5 százalékkal 1,5 ezer tonnára csökkent. A héjastojás-export értéke 16,1 százalékkal 24,2 milliárd forintra, ezen belül a friss tojásé 22,0 százalékkal 1,3 milliárd forintra mérséklődött 2023-ban.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a vágócsirke élősúlyos termelői ára 12,3 százalékkal 480 forint/kilogramorra, a vágópulykáé 19,4 százalékkal 664 forint/kilogramorra emelkedett 2023-ban a 2022. évihez képest (15. ábra, 5. melléklet).

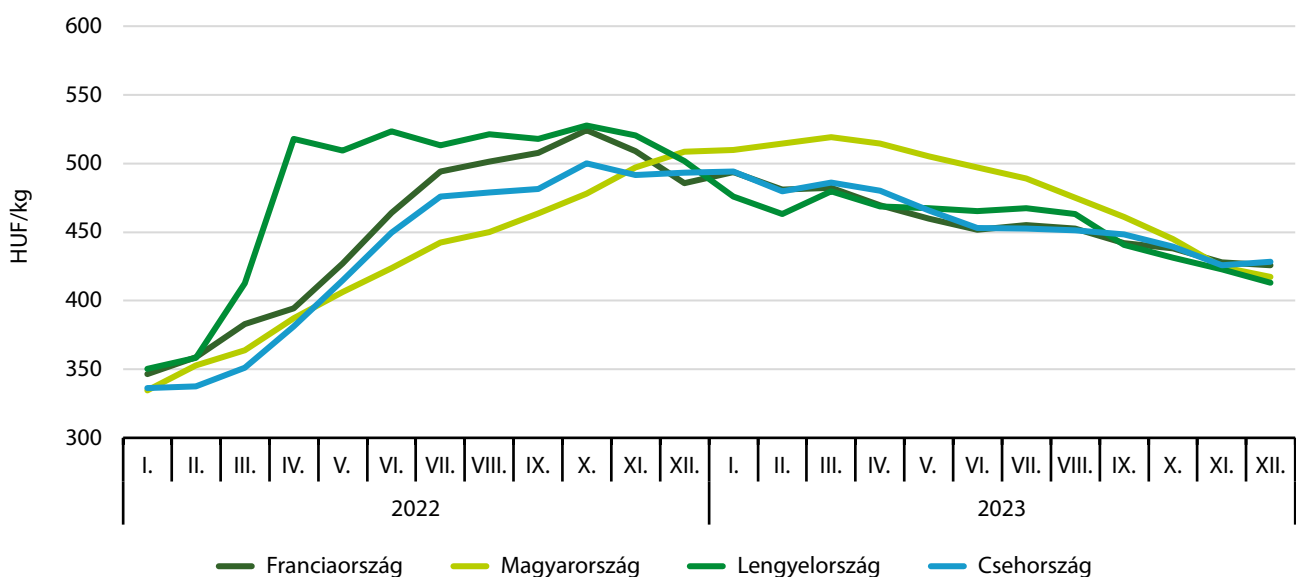
+12,3%

Emelkedett a vágócsirke ára Magyarországon

15. ábra

A VÁGÓCSIRKE TERMELŐI ÁRA AZ EURÓPAI UNIÓ NÉHÁNY TAGORSZÁGÁBAN 2022–2023 KÖZÖTT

Ugrás az 5. számú melléklethez

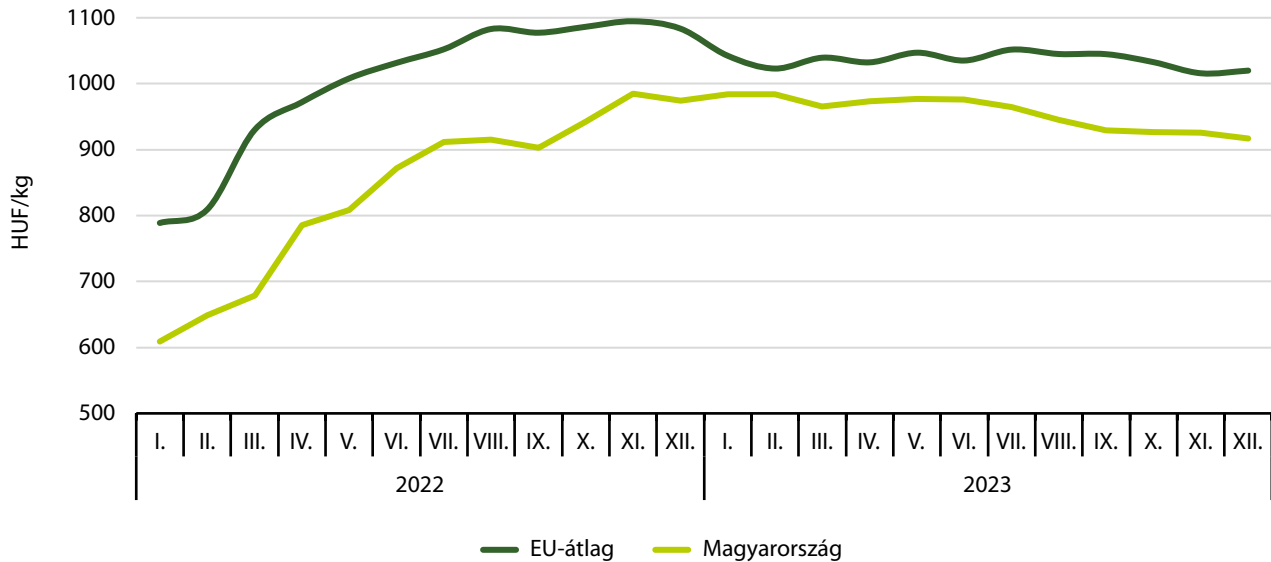

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az MRIRW ZSRIR, a PPA ATIS és az Agreste adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 271,38 euró/100 kilogramm volt 2023-ban, ami 6,4 százalékos növekedést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva (16. ábra). Magyarországon a 65 százalékos (grillfertig) friss egész csirke feldolgozó értékesítési ára 14,4 százalékkal 956 forint/kilogramorra emelkedett ugyanekkor (6. melléklet). A vizsgált csirkehúsok feldolgozó értékesítési ára 1 és 14 százalék közötti tartományban nőtt 2023-ban az előző évihez képest.

Ugrás a 6. számú melléklethez

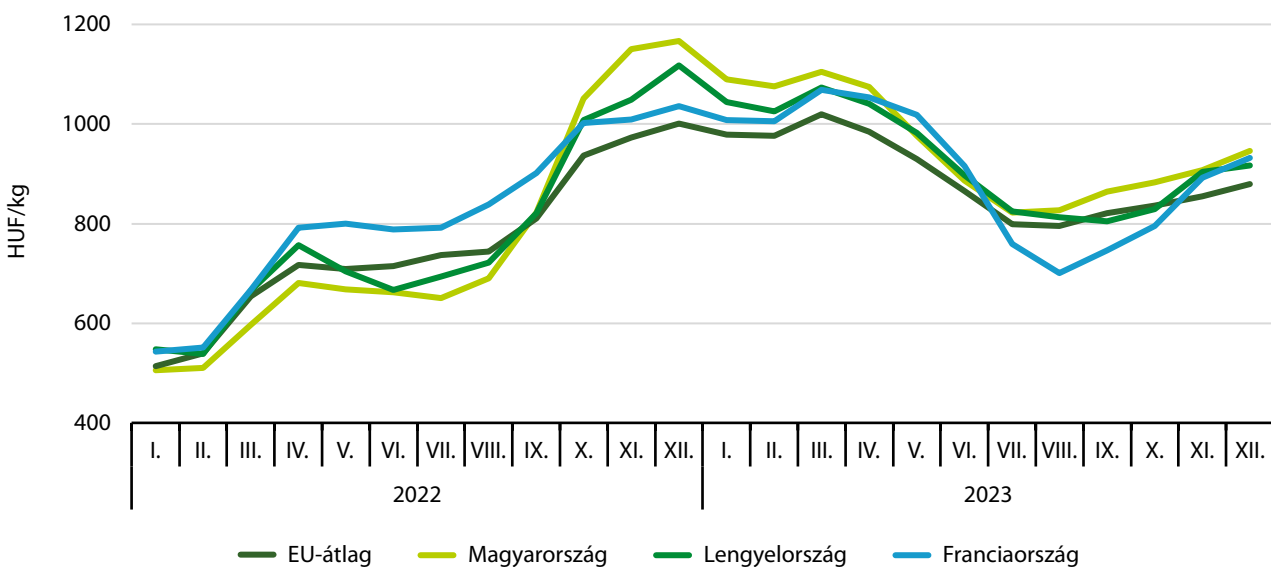
16. ábra AZ EGÉSZ CSIRKE FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA AZ EURÓPAI UNIÓBAN ÉS MAGYARORSZÁGON 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az Európai Unióban az étkezési tojás csomagolóhelyi ára 234,26 euró/100 kilogramm volt 2023-ban, ami 25,3 százalékkal haladta meg a 2022. évi árat (17. ábra). Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi ketreces tartásból származó étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi ára (57,77 forint/darab) 24,4 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábbinál.

17. ábra AZ ÉTKEZÉSI TOJÁS (M+L) CSOMAGOLÓHELYI ÁRA AZ EURÓPAI UNIÓBAN 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

MARHAHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2024c) szerint a marhahús globális termelése 59,3 millió tonna volt 2023-ban, nem változott számottevően előző évihez képest. Az Amerikai Egyesült Államokban 4,6 százalékkal (12,3 millió tonnára) csökkent, ugyanakkor Braziliában 2 százalékkal (10,5 millió tonnára), Kínában 4,5 százalékkal (7,5 millió tonnára), Argentínában 2,5 százalékkal (3,2 millió tonnára), Mexikóban 2 százalékkal (2,2 millió tonnára), Ausztráliában 15,5 százalékkal (2,2 millió tonnára) nőtt a kibocsátás. Az EC (2023b) szerint az unió marha- és borjúhústermelése 1,7 százalékkal 6,8 millió tonnára mérséklődött 2023-ban.

A világ marha- és borjúhúsexportja 2,5 százalékkal 11,7 millió tonnára csökkent 2023-ban az előző évihez képest. Brazília marhahúskivitele 5 százalékkal 2,8 millió tonnára, az USA-é 14 százalékkal 1,4 millió tonnára csökkent, míg Argentínáé 2 százalékkal 840 ezer tonnára nőtt. Ausztrália exportja (+24 százalék) 1,5 millió tonna volt (USDA, 2024c). Az unió marhahúskivitele 487 ezer tonnát tett ki, marhahúsfogyasztása 1,9 százalékkal csökkent (EC, 2023b).

A globális marhahúsimport 1 százalékkal 10,4 millió tonnára nőtt 2023-ban. A két legnagyobb importőr Kína és az USA volt: Kína beszállítása 2,8 százalékkal 3,6 millió tonnára, az Egyesült Államoké 6,7 százalékkal 1,6 millió tonnára emelkedett (USDA, 2024c). Az unió az egy évvel korábbinál 2 százalékkal kevesebb, 346 ezer tonna marhahúst importált 2023-ban (EC, 2023b).

Az USDA (2024c) szerint a marhahús globális termelése 59,1 millió tonna lehet 2024-ben. Az USA kibocsátása 11,5 millió tonna körül alakulhat (-6 százalék). A termelés növekedhet Braziliában (+2,6 százalék), Kínában (+2,7 százalék), Ausztráliában (+3,7 százalék) és Mexikóban (+1,6 százalék), míg Argentínában 3,1 százalékos csökkenést valószínűsítene a szakértők.

Az USDA (2024c) 11,91 millió tonnára teszi a világ marha- és borjúhúsexportját 2024-re, ami 1,5 százalékkal több az előző évinél. Brazília marhahúskivitele 2,9 millió tonna lehet (+3,6 százalék), Ausztrália kiszállítása 4,6 százalékkal 1,6 millió tonnára növekedhet, míg az USA kivitele 6,3 százalékkal 3 millió tonnára csökkenhet. A globális marhahúsimport 10,2 millió tonnára várható 2024-ben (-1,3 százalék). Kína előreláthatóan 3,5 millió tonna (-3 százalék) és az USA 1,65 millió tonna (-1 százalék) marhahúst importál 2024-ben.

Az EC (2023b) szerint az unió marhahústermelése 6,7 millió tonna körül várható 2024-ben (-0,8 százalék), marhahúsimportja 343 ezer tonna (-1 százalék) lehet, a marhahúsexport 477 ezer tonnára, a belső fogyasztás pedig 1 százalékkal csökkenhet.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarország szarvasmarha-állománya 2,6 százalékkal tovább csökkent 862,1 ezer egységre 2023. december 1-jén az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A KSH adatai szerint az élőmarha-import mennyisége 77 százalékkal 21 ezer tonnára nőtt, értéke a kétszeresére, 26,2 milliárd forintra emelkedett 2023-ban 2022-höz képest. A marhahúsimport volumene 9 százalékkal 13,2 ezer tonnára, értéke 6 százalékkal 31,6 milliárd forintra csökkent. Az élő szarvasmarha több mint fele Németországból, Dániából és Szlovákiából származott, míg a marhahús 29 százalékát Lengyelországból, 24-24 százalékát Hollandiából és Németországból, 15 százalékát Ausztriából importálták.

Bel- és külpiaci értékesítés

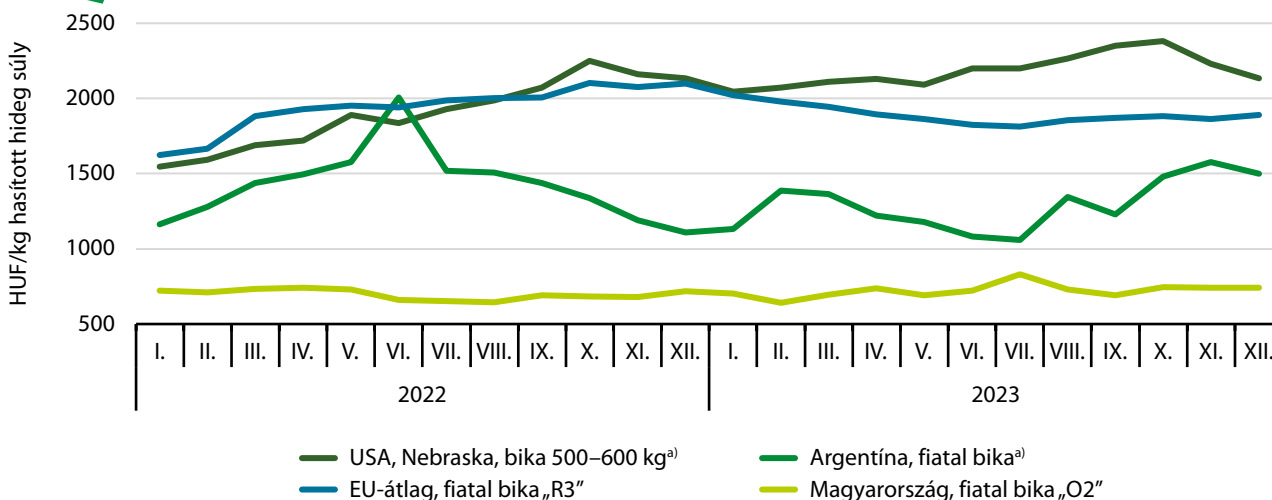
Az AKI vágási statisztikája szerint 2023-ban a szarvasmarha vágása élősúlyban kifejezve 9,7 százalékkal csökkent az előző évihez képest. Az összes vágás több mint kétharmadát adó tehének vágása 10 százalékkal, a bikáké pedig 11 százalékkal volt kevesebb, míg az üszöké csaknem 5 százalékkal nőtt.

A Magyarországon nevelt szarvasmarhák jelentős része 2023-ban is élve került a nemzetközi piacra. Az élőmarha-export volumene 64 ezer tonna (-18 százalék), értéke 79,5 milliárd forint (-7,6 százalék) volt, a legtöbb szarvasmarhát Koszovóba szállították (+19 százalék). A második legnagyobb piacnak Horvátország számított, ahová 25 százalékkal kevesebb szarvasmarha érkezett Magyarországról. A marhahúsexport mennyisége 20 százalékkal 9 ezer tonnára, értéke 23 százalékkal 14,1 milliárd forintra csökkent a vizsgált időszakban.

A piaci árak tendenciája

A termelés és a kereskedelem szempontjából meghatározó országok közül az USA-ban a bika ára dollárban kifejezve csaknem 22 százalékkal emelkedett 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest, forintban kifejezve ez 15 százalékos növekedést jelentett (18. ábra). Argentínában argentin pezóban kifejezve a bika ára 125 százalékkal emelkedett 2023-ban. Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 4,96 euró/kg hasított hideg súly volt 2023-ban, nem változott az előző évi átlagárhoz képest. A tehén „O3” ára (19. ábra) 4 százalékkal 4,15 euró/kg-ra, az üsző „R3” ára pedig 3,7 százalékkal 5,13 euró/kg-ra emelkedett egy év alatt.

18. ábra A MARHAHÚS VILÁGPIACI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

^{a)} Átszámítási tényező élősúlyról hasított súlyra 0,63.

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság, az USDA és a MINAGRI adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Magyarországon a vágómarha termelői ára 6 százalékkal csökkent 2023-ban az előző évi átlagárhoz képest (7. melléklet). A csontos marhahús frissen, félben termék feldolgozói értékesítési ára 9 százalékkal, a csontos marhahús frissen, negyedben eleje terméké 17 százalékkal, a csontos marhahús frissen, negyedben hátulja terméké 16 százalékkal emelkedett (4. melléklet). A KSH adatai szerint a marharostélyos fogyasztói ára 26 százalékkal volt magasabb 2023-ban a 2022. évihez viszonyítva.

-6%

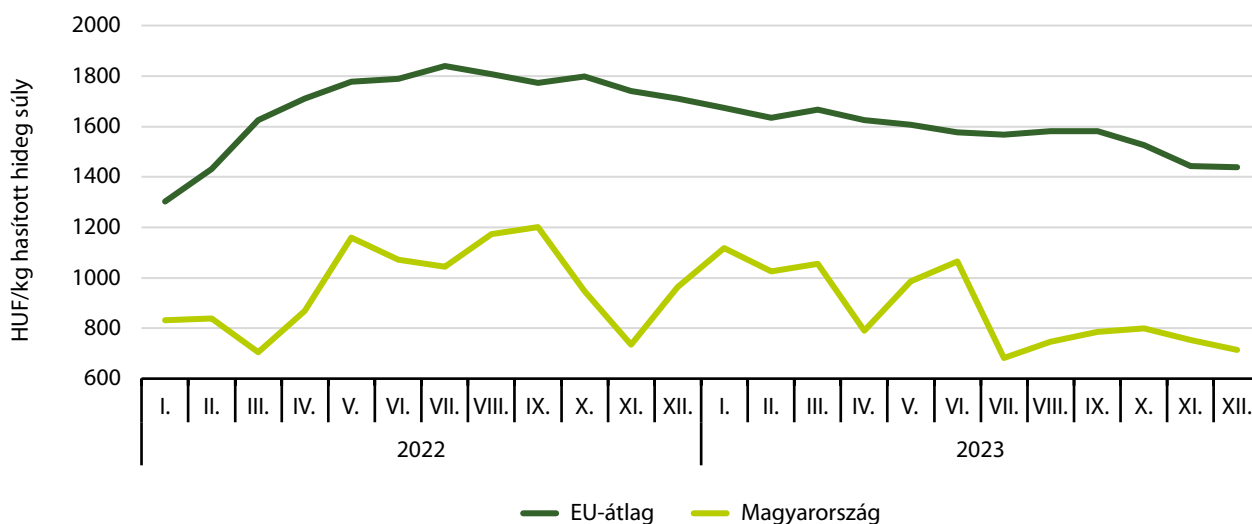
Csökkent a vágómarha termelői ára Magyarországon

Ugrás a 7. számú melléklethez

Az OECD–FAO (2023) és az EC (2023b) szerint a világpiacon és az Európai Unióban is a marhahúsárak mérséklődése várható 2024-ben: az USA-ban és Brazíliában egyaránt 6 százalékos csökkenésre számítanak a szakértők.

19. ábra A VÁGÓTEHÉN „O3” VÁGÓHÍDI BELÉPÉSI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

JUHHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2023b) szerint a juhhús globális termelése 16,9 millió tonna volt 2023-ban, 1,7 százalékkal emelkedett az előző évihez képest. A legnagyobb kibocsátó Kína (5,4 millió tonna) volt, az ázsiai kontinensen további nagy juhhústermelő országok India (823 ezer tonna), Pakisztán (797 ezer tonna) és Törökország (642 ezer tonna), míg Afrikában Nigéria (407 ezer tonna) és Algéria (363 ezer tonna). Ausztráliában 4,5 százalékkal 768 ezer tonnára nőtt a juhhústermelés. Ezzel szemben Új-Zélandon nem változott lényegesen, 437 ezer tonnát tett ki. A világ juhhús-kereskedelme erősödött 2023-ban, az export 6,3 százalékkal, az import 5,7 százalékkal nőtt. A nemzetközi piacra kerülő juhhús csaknem 80 százaléka Ausztráliából és Új-Zélandról származott. A legnagyobb juhhúsimportőr továbbra is Kína, az USA és az Európai Unió voltak 2023-ban.

Az ABARES (2024) szerint Ausztrália juhállománya 3,3 százalékkal 72,6 millió egyedre nőtt a 2022/2023. gazdasági év (július–június) végére, a 2023/2024. évi szezon zárólétszáma 71,4 millió lehet. A bárányok vágása 9 százalékkal 22,7 millió darabra, a juhoké 39 százalékkal 8,7 millió darabra emelkedett a 2022/2023. gazdasági évben, a 2023/2024. évi szezonban a bárányok (+9 százalék) és a juhok (+21 százalék) vágásának további növekedésére számítanak a szakértők. A juhhústermelés várhatóan 10,5 százalékkal 860 ezer tonnára nő a 2023/2024. évi szezonban. Ausztrália juhhúsexportja 500 ezer tonnáról 557 ezer tonnára (+11 százalék) emelkedhet a vizsgált időszakban.

A New Zealand Economic Service (2024) szerint Új-Zéland juhállománya 25,3 millió egyed volt 2023. június végén, 1,5 százalékkal csökkent egy év alatt, ugyanakkor 2024. június 30-ra előre láthatóan 25,5 millió egyedre emelkedik. A bárányhúskivitel 289 ezer tonna volt a 2022/2023. gazdasági évben (október–szeptember), és 295 ezer tonna körül alakulhat a 2023/2024. évi szezonban. A juhhús exportja 81 ezer tonnára (–7 százalék) csökkent az előző szezonban, és további 3,7 százalékkal mérséklődhet a 2023/2024. gazdasági évben.

+1,7%

Némileg nőtt a világ
juhhústermelése 2023-ban

Az EC (2023b) szerint az unió juh- és kecskehústermelése 1,4 százalékkal 620 ezer tonnára csökkent 2023-ban. A közösség juh- és kecskehúsimportja 10 százalékkal 170 ezer tonnára nőtt. A nemzetközi piacon értékesített juh- és kecskehús mennyisége 10 százalékkal 40 ezer tonnára csökkent, az unió egy főre jutó juh- és kecskehús fogyasztása 1,4 kilogramm volt 2023-ban.

Az EC (2023b) szerint az unió juhhústermelése 612 ezer tonna lehet 2024-ben, azaz 1,3 százalékos csökkenést prognosztizálnak a 2023. évihez képest. A juhhúsimport 176 ezer tonna (+3,2 százalék) körül várható, a belső fogyasztás előreláthatólag nem változik számottevően, a juhhúsexport pedig 40 ezerről 41 ezer tonnára emelkedhet.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarország juhállománya 907,1 ezer egyed volt 2023. december 1-jén, 4 százalékkal emelkedett a 2022. decemberihez képest. Az anyajuhok létszáma nem változott számottevően, 694 ezer egyed volt ugyanebben az összehasonlításban.

Az AKI vágási statisztikája szerint a juhok vágása élősúlyban kifejezve 11,1 százalékkal 1,72 ezer tonnára emelkedett 2023-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Bel- és külpiaci értékesítés

A KSH adatai szerint az egy évvel korábbinál 2,5 százalékkal több bárány (10,6 ezer tonna) került a nemzetközi piacra 2023-ban, amelynek értéke 3,3 százalékkal 18,2 milliárd forintra emelkedett. A magyarországi bárány legnagyobb piaca továbbra is Olaszország maradt, a kivitel belüli részaránya csaknem 70 százalékot tett ki, ez 3 százalékpontos növekedést jelent a vizsgált összehasonlításban. Az élóbárány-export 10 százaléka Németországba, 9 százaléka Franciaországba irányult, mindkét országba csökkent a kivitel.

A piaci árak tendenciája

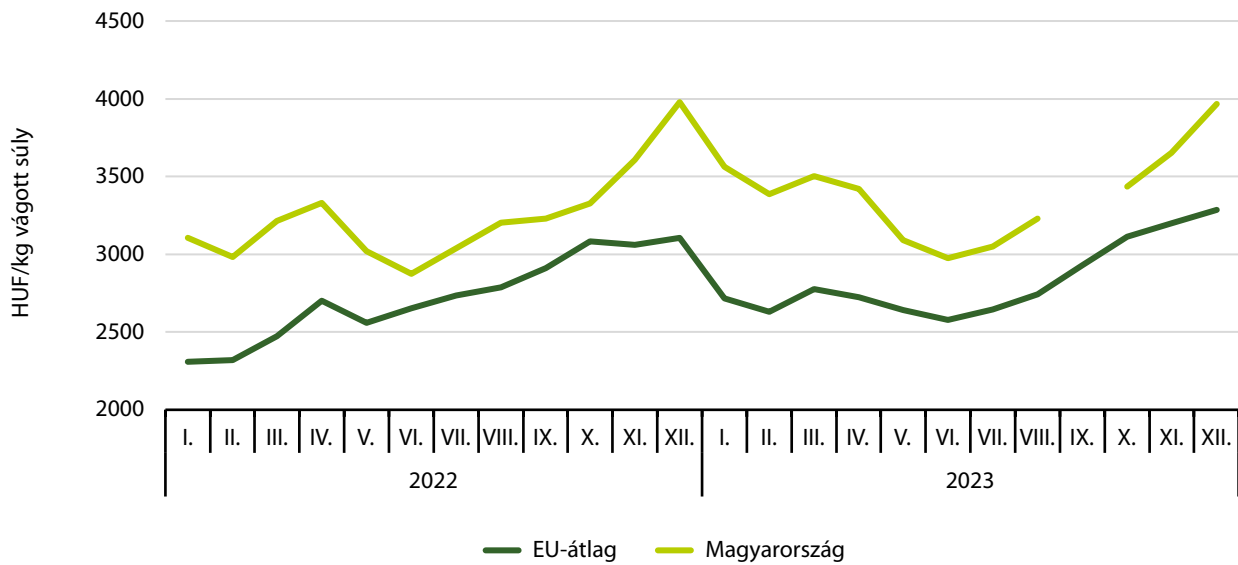
Az ABARES (2024) szerint Ausztráliában a bárány ára 14,5 százalékkal volt alacsonyabb a 2022/2023. gazdasági évben az előző szezonéhoz képest. A 2023/2024. évi szezonban a bárány ára 24 százalékkal csökkenhet. A New Zealand Economic Service (2024) szerint Új-Zélandon a bárány ára 13 százalékkal mérséklődött a 2022/2023. gazdasági évben, az OECD–FAO (2023) 4 százalék körüli árcsökkenést jelez a 2023/2024. évi szezonra.

Az Európai Unióban a könnyű bárány ára euróban kifejezve 7 százalékkal 744 euró/100 kilogramm, a nehéz bárányé 3 százalékkal 742 euró/100 kilogramm vágott súlyra emelkedett 2023-ban az előző évihez viszonyítva (20. ábra). Magyarországon a vágóbárány termelői ára 3 százalékkal nőtt (7. melléklet).

+3%

*Kissé emelkedett
a vágóbárány ára
Magyarországon*

20. ábra A KÖNNYŰ BÁRÁNY TERMELŐI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2023b) szerint a tejtermékek világkereskedelmét meghatározó országok tejtermelése 0,9 százalékkal emelkedett 2023-ban az előző évihez képest. A vaj globális termelése 3 százalékkal, a teljes tejpore és a sajté 1 százalékkal nőtt, míg a nem zsíros szárított tejé 1 százalékkal csökkent.

Az EC (2024d) szerint a közösség tejfelvásárlása az Egyesült Királyság nélkül nem változott jelentősen (+0,1 százalék) 2023-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tej- és kettős hasznosítású tehenek állományának csökkenését (-2 százalék 2023. december) a tejhozam javulása ellensúlyozta. Az unió tehen- és üszővágása élősúlyban egyaránt 4 százalékkal csökkent 2023-ban 2022-höz viszonyítva.

+0,1%

Nem változott
az EU tejfelvásárlása
2023-ban

Az Európai Unióban a sűrített tej előállítása 7 százalékkal, a tejszíné és a teljes tejpore egyaránt 3 százalékkal, a vajé, a savanyított tejtermékeké, valamint a sajté egyaránt 2 százalékkal nőtt, a folyadéktejé nem változott, míg a sovány tejpore 5 százalékkal csökkent 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest (EC, 2024d).

Az USDA (2023b) szerint a nem zsíros szárított tejpore globális exportja 7 százalékkal, a sajté 1 százalékkal bővült, míg a vajé és a teljes tejpore egyaránt 1 százalékkal csökkent 2023-ban az előző évihez viszonyítva. Új-Zéland soványtejpore-exportja 26 százalékkal, a sajté 10 százalékkal, a vaj- és vajolajé 4 százalékkal, a teljes tejpore 3 százalékkal nőtt 2023-ban az előző évihez viszonyítva (EC, 2024e). Az USA soványtejpore-kivitele 3 százalékkal mérséklődött ugyanekkor (EC, 2024e).

Az EC (2024e) szerint az előző évihez képest 2024-ben az Egyesült Királyság sajtbehozatala 5 százalékkal nőtt, míg Japáné 8 százalékkal csökkent. Az Egyesült Államok vajimportja 9 százalékkal bővült, míg Kínáé 9 százalékkal csökkent. Kína soványtejpore-beszállítása

3 százalékkal nőtt, míg a teljestejpor-importja 39 százalékkal csökkent, Indonézia az előbbiből 16 százalékkal kevesebbet vásárolt a világgpiacról.

Az Európai Unióban a vaj intervenciós készlete 2012. június vége, a vaj magántárolási készlete 2020. december vége, a sovány tejpor intervenciós készlete 2019. augusztus vége, a sovány tejpor magántárolási készlete 2020. december vége, a sajt magántárolási készlete 2020. december vége óta üres (EC, 2023c). Az USA-ban a vaj 2023. decemberi zárókészlete 8 százalékkal (USDA, 2024e), a nem zsíros szárított tejé 21 százalékkal (USDA, 2024f) csökkent, míg a sajté nem változott (USDA, 2024e) az egy évvel korábbihoz képest.

Az USDA (2023c) szerint a globális tehéntejkinálat növekedése 0,4 százalék körüli lehet 2024-ben: Brazíliában 2 százalékkal, Indiában, az USA-ban, Oroszországban és Ausztráliában egyaránt 1 százalékkal bővíülhet, az EU-ban és Új-Zélandon nem változik jelentősen, míg Argentínában 2 százalékkal csökkenhet. A nem zsíros szárított tej globális termelése 3 százalékkal, a vajé 2 százalékkal, a sajté 1 százalékkal nőhet, míg a teljes tejporé 1 százalékkal csökkenhet 2024-ben az előző évihez viszonyítva. Az unióban a sajt termelése 1 százalékkal emelkedhet, a vajé és a sovány tejporé stagnálhat, míg a friss tejtermékeké 1 százalékkal, a teljes tejporé 2 százalékkal csökkenhet (EC, 2023d).

Az USDA (2023b) szerint Oroszország sajtbehozatala stagnálhat, Japáné 6 százalékkal nőhet; Oroszország vajimportja változatlan maradhat, míg Kínáé 1 százalékkal bővíülhet; Mexikó soványtejpor-beszállítása 3 százalékkal emelkedhet, ugyanakkor Kínáé 4 százalékkal csökkenhet; Algéria teljestejpor-importja előreláthatóan nem változik, Kínáé 4 százalékkal mérséklődhet 2024-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint 2023. december elsején 4 százalékkal 403 ezer egyedre csökkent a tehenek állománya az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az AKI vágási statisztikája szerint a tehenek vágása élősúlyban kifejezve 10 százalékkal mérséklődött, míg az üszöké 5 százalékkal nőtt 2023-ban az előző évihez képest.

A kínálatot a hazai tej és tejtermékek mellett évről évre növekvő mértékben importtermékek egészítették ki. A KSH adatai szerint 2023-ban az előző évihez képest a dobozos tej behozatalának mennyisége 49 százalékkal 39,3 ezer tonnára, értéke 45 százalékkal 9,4 milliárd forintba emelkedett. A sajt és túró importja 14 százalékkal 69,2 ezer tonnára nőtt, amelynek 55 százaléka Németországból származott. A vaj és vajkrém termékcsoporthoz 5 százalékkal (7249 tonna), a tejsavóé 4 százalékkal (8131 tonna) emelkedett, a sűrített vagy édesített tej és tejszíné nem változott (17,3 ezer tonna), míg a savanyított tejtermékeké 6 százalékkal (56,5 ezer tonna) csökkent. A teljes zsírtartalmú nyerstej behozatala ötödére (2230 tonna) esett, amelynek fele Ausztriából érkezett.

Bel- és külpiazi értékesítés

Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej felvásárlása 2023-ban 3 százalékkal csökkent az előző évihez viszonyítva. A felvásárolt nyerstej zsírtartalma 0,05 százalékponttal, a fehérjetartalma 0,04 százalékponttal javult egy év alatt (fehérje: 3,4 százalék, zsír: 3,83 százalék).

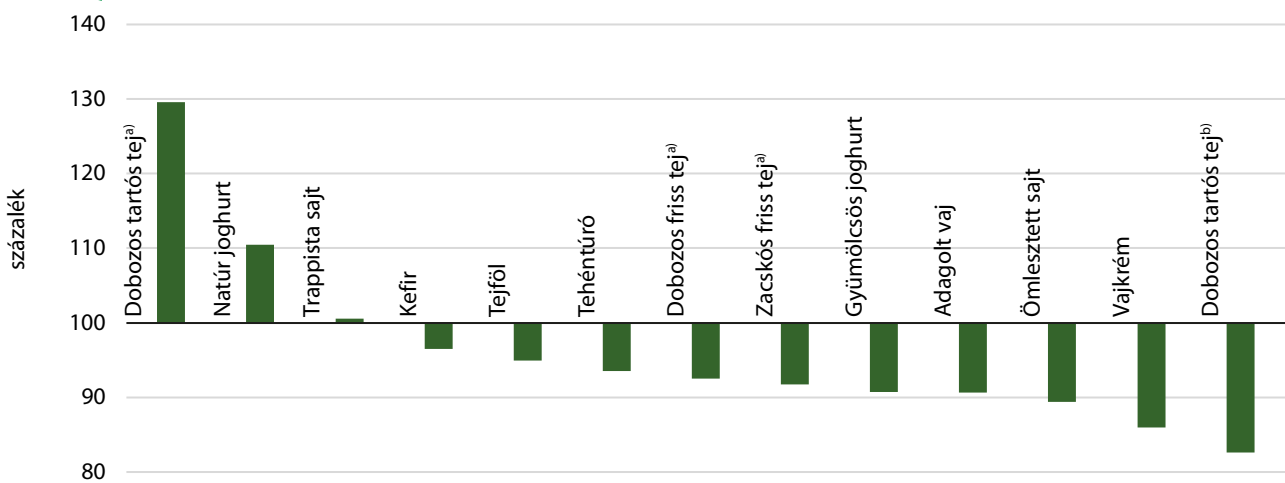
-3%

Csökkent
a magyarországi
nyerstej-felvásárlás
2023-ban

A KSH adatai szerint Magyarország tej- és tejtermék-külkereskedelmi egyenlege értékben 2003 óta először volt pozitív 2022-ben, azonban 2023-ban újra negatív lett (-15,8 milliárd forint): az export árbevétele 11 százalékkal 192 milliárd forintra csökkent, ugyanakkor az import értéke 5 százalékkal 208 milliárd forintra emelkedett. A teljes zsírtartalmú nyerstej exportja 8 százalékkal 255,8 ezer tonnára nőtt, míg a fölözötté 16 százalékkal 7,7 ezer tonnára, a félzsírosé 8 százalékkal 1,8 ezer tonnára csökkent. A dobozos tej kivitele 10 százalékkal (40,8 ezer tonna), a savanyított tejtermékeké 12 százalékkal (10,1 ezer tonna), a sajt és túró termékcsoporté 26 százalékkal (41,3 ezer tonna), a tejsavóé 28 százalékkal (34,4 ezer tonna) csökkent. A vaj és vajkrém termékcsoport kiszállítása 64 százalékkal (1,4 ezer tonna), a sűrített vagy édesített tej és tejszíné háromszorosára (5,4 ezer tonna) emelkedett.

Az AKI PÁIR adatai szerint a 2,8 százalék zsírtartalmú tartós dobozos tej belföldi értékesítése 30 százalékkal emelkedett, míg a 2,8 százalék zsírtartalmú friss zacskós tejé 8 százalékkal, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejé 7 százalékkal, az 1,5 százalék zsírtartalmú tartós dobozos tejé 17 százalékkal csökkent 2023-ban az előző évihez képest. A hazai gyártású tejtermékek közül a natúr joghurt belföldi értékesítése 10 százalékkal, a trappista sajté 1 százalékkal nőtt, míg a kefiré 4 százalékkal, a tejfölé 5 százalékkal, a tehéntúróé 6 százalékkal, a gyümölcsös joghurté és az adagolt vajé egyaránt 9 százalékkal, az ömlesztett sajté 11 százalékkal, a vajkrémé 14 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban (21. ábra).

21. ábra NÉHÁNY TEJTERMÉK BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉSÉNEK VÁLTOZÁSA 2023-BAN (2022=100)

^{a)} 2,8 százalék zsírtartalom. ^{b)} 1,5 százalék zsírtartalom.

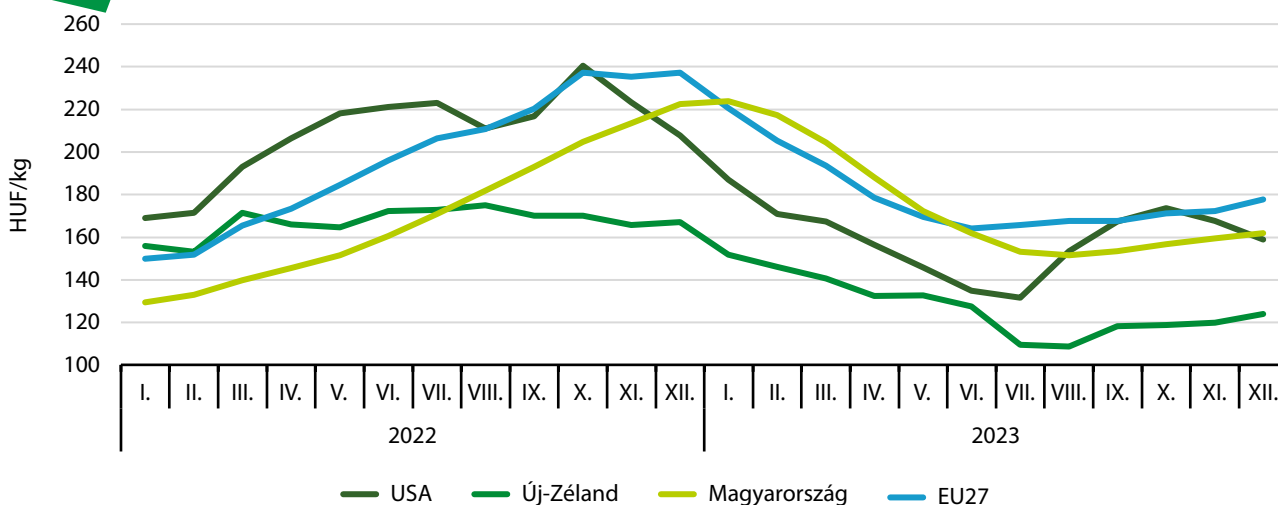
Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

A piaci árak tendenciája

A nyerstej ára nemzeti valutában kifejezve Magyarországon 4 százalékkal emelkedett (8. melléklet), míg az EU-ban 6 százalékkal, Új-Zélandon 17 százalékkal, az USA-ban 19 százalékkal csökkent 2023-ban a 2022. évihez képest (22. ábra). A magyarországi forintban kifizetett nyerstej ár januárban (+1 százalék), február–április között (+5–6 százalék), májusban (+2 százalék) meghaladta, míg júniusban (-1 százalék), valamint júliustól (-7–10) elmaradt az uniós ártól. Az MPI (2023) szerint Új-Zélandon a nyerstej szárazanyag-tartalomra vonatkozó ára osztalék és tőketörlesztés nélkül 7 százalékkal csökkenhet a 2023/2024. gazdasági évben (június–május), majd a 2024/2025. gazdasági évben 12 százalékkal emelkedhet az előző szezonhoz képest. Az USA-ban a nyerstej ára 2024-ben 4 százalékkal lehet magasabb az egy évvel korábbinál (USDA, 2024d).

22. ábra A NYERSTEJ TERMELŐI ÁRA A VILÁGON 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az USDA, a CLAL és az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Az ömlesztett vaj világszármazékos ára (FOB Óceánia) 2023-ban 16 százalékkal, a cheddar sajté 19 százalékkal, a teljes tejporé 20 százalékkal, a sovány tejporé 31 százalékkal csökkent a 2022. évihez viszonyítva (USDA, 2023c, 2024g).

Az AKI PÁIR adatai szerint a vizsgálatba vont tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára 2023-ban átlagosan 11 százalékkal volt magasabb a 2022. évinél, ezzel meghaladta a nyerstej termelői árának 4 százalékos növekedését (9. melléklet). Az egyes termékek áremelkedése 2 és 28 százalék között alakult, egyedül a trappista sajt ára csökkent (23. ábra). A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú hosszán friss (ESL) tej fogyasztói ára 28 százalékkal, a pasztörözött 1,5 százalékos zsírtartalmú hosszán friss (ESL) tejé 27 százalékkal, az adagolt vajé 22 százalékkal, a gyümölcsös joghurté 20 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú tartós (UHT) tejé 7 százalékkal és a trappista tömbsajté 4 százalékkal emelkedett 2023-ban az előző évihez képest.

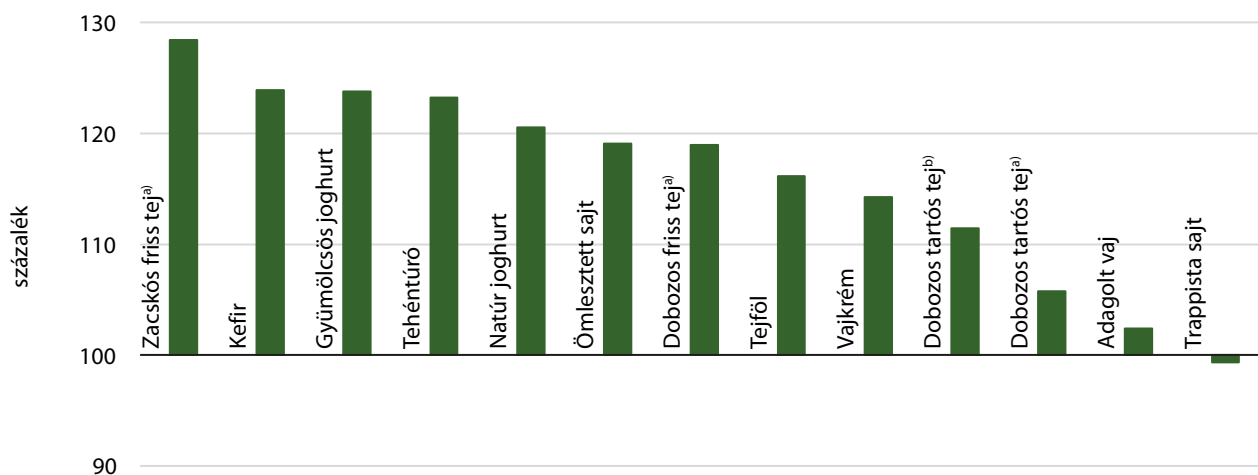
+11%

Magyarországon emelkedett a tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára 2023-ban

Ugrás a 9. számú melléklethez

23. ábra NÉHÁNY TEJTERMÉK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRÁNAK VÁLTOZÁSA 2023-BAN (2022=100)

^{a)} 2,8 százalékos zsírtartalom, ^{b)} 1,5 százalékos zsírtartalom.

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

ZÖLDSÉGFÉLÉK

Európai piaci tendenciák

A WPTC (2023) szerint az ipari paradicsom globális termése 13,3 százalékkal 43,57 millió tonnára nőtt 2023-ban a 2022. évihez képest, Olaszországban 5,4 millió tonna (-1 százalék), Spanyolországban 2,6 millió tonna (+22 százalék) ipari paradicsom termett. Az Eurostat adatai szerint friss paradicsomból Hollandia 5 százalékkal (690 ezer tonna), Spanyolország 13 százalékkal (487 ezer tonna) kevesebbet értékesített az unió belső piacán 2023-ban, mint egy évvel korábban. A közösség paradicsomimportjának volumene 1 százalékkal 804 ezer tonnára nőtt, Marokkóból 12 százalékkal kevesebb (492 ezer tonna) paradicsom érkezett.

Az EU zöldségetermelésének legnagyobb részét Spanyolország, Hollandia, Olaszország és Magyarország adja. Az Eurostat adatai szerint Spanyolország 10 százalékkal kevesebb (590 ezer tonna), míg Hollandia 1 százalékkal több (264 ezer tonna) zöldséget szállított az unió belső piacára 2023-ban, mint az előző évben. A közösség zöldségetimportja 15 százalékkal 268 ezer tonnára nőtt, Marokkóból 7 százalékkal több (125 ezer tonna) zöldséget érkezett.

Az Európai Unióban (beleértve az Egyesült Királyságot) 8 százalékkal több (6,68 millió tonna) vöröshagyma termett 2023-ban, mint a terméshiányos 2022. évben. Hollandiában 7 százalékkal 1,58 millió tonnára, Spanyolországban 6 százalékkal 1,27 millió tonnára, Németországban 15 százalékkal 666 ezer tonnára nőtt a kibocsátás (AMI, 2024). Lengyelországban ugyanakkor 2 százalékkal kevesebb, 636 ezer tonna vöröshagyma termett (GUS, 2023).

A közösség vezető káposztatermelője Lengyelország, ahol az előző évihez képest 2 százalékkal mérséklődött a termésmennyiség, 632 ezer tonna káposztát takarítottak be 2023-ban (GUS, 2023).

Az unió sárgarépa- és petrezselyemgyökér-termelésének legnagyobb részét adó Lengyelországban 578 ezer tonna sárgarépa termett 2023-ban, ami az egy évvel korábbihoz 7 százalékkal múlta alul (GUS, 2023).

A nagymagvú zöldségfélék közül a zöldborsó felvásárolt mennyisége 26 százalékkal, a zöldbabé 41 százalékkal nőtt. A tárolási zöldségfélék közül a fejes káposzta felvásárlása 4 százalékkal bővült, míg a vöröshagymáé 10 százalékkal csökkent. A paradicsom felvásárlása 17 százalékkal volt kevesebb, viszont a zöldpaprikáé 3 százalékkal nőtt.

A KSH adatai szerint a zöldségfélék exportvolumene (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) 14 százalékkal (293,6 ezer tonna), értéke pedig 17 százalékkal (144,5 milliárd forint) emelkedett 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss zöldségfélék közül az étkezési paprika kivitele 17 százalékkal (21,5 ezer tonna), a görögdinnyéé 94 százalékkal (47,5 ezer tonna) nőtt. A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss zöldségfélék közül a fejes és vörös káposzta kivitele 14 százalékkal (2,5 ezer tonna), a paradicsomé 31 százalékkal (19,7 ezer tonna), a vöröshagymáé 82 százalékkal (1,1 ezer tonna) volt több, ugyanakkor a sárgarépaé 9 százalékkal (3,6 ezer tonna) csökkent.

A fagyasztott zöldborsó kivitele 20 százalékkal (10,2 ezer tonna) nőtt, míg a fagyasztott csemegekukoricáé 15 százalékkal (42,3 ezer tonna) csökkent. A konzervzöldborsó kivitele 27 százalékkal (41,7 ezer tonna), a konzerv-csemegekukoricáé 25 százalékkal (139,0 ezer tonna) csökkent. A konzervzöldborsó vezető célpiaca Oroszország maradt (-40 százalék), a konzerv-csemegekukorica legnagyobb része Németországba került.

Magyarország zöldség-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) negatív maradt, de javult: a behozatal 2 százalékkal csökkent, a kivitel 14 százalékkal nőtt 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR becslése szerint a zöldségfélék 2022. évi összes termelésen belüli részarányával súlyozott termelői árindexe 2023-ban 16 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagybani Piacon az egy évvel korábbihoz viszonyítva (10. melléklet).

+16%

Emelkedtek a zöldségárak
2023-ban

Ugrás a 10. számú
melléklethez

A zöldségfélék között a legnagyobb súlyarányal rendelkező görögdinnye termelői ára 7 százalékkal csökkent. A kígyóuborka termelői ára nem változott számottevően, míg a berakó uborkáé 3 százalékkal nőtt. A kilogrammos kiszerezésű tölteni való édes paprika termelői ára 20 százalékkal, a paradicsomé – típustól függően – 8 és 11 százalékkal emelkedett.

A szabadföldi kilogrammos kiszerezésű sárgarépa termelői ára 58 százalékkal, a petrezselyemgyökéré 7 százalékkal volt magasabb. A 2023-ban betakarított szabadföldi barna héjú vöröshagyma termelői ára 51 százalékkal haladta meg a 2022. év ugyanezen időszakának átlagárát. A szabadföldi fejes káposzta termelői ára ugyanakkor 15 százalékkal csökkent (10. melléklet).

Az AKI PÁIR adatai szerint az ipari feldolgozásra kerülő zöldségfélék felvásárlási ára is magasabb volt 2023-ban: a csemegekukoricáé 31 százalékkal, a zöldborsóé 17 százalékkal, a zöldbabé 29 százalékkal múlta felül egy évvel korábbi árszintet.

GYÜMÖLCSFÉLÉK

Európai piaci tendenciák

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió almatermése 3,3 százalékkal 11,41 millió tonnára mérséklődött a 2022. évihez képest. A legnagyobb termelőnek számító Lengyelországban 11 százalékkal 3,99 millió tonnára csökkent az alma termése, Olaszországban az előző évihez hasonló (2,1 millió tonna) mennyiség termelt, míg Franciaországban 8 százalékkal (1,5 millió tonna) több almát takarítottak be (EC, 2024f). Németország a közösség legnagyobb alma-importőre, ahol a kibocsátás 12 százalékkal 941,2 ezer tonnára csökkent (Destatis, 2024). Az unióban az előző évinél 14 százalékkal kevesebb, azaz 1,72 millió tonna körte termelt 2023-ban, a visszaesést elsősorban az olaszországi termés 63 százalékos csökkenése okozta (WAPA, 2023).

Az Európai Unió négy vezető őszibarack- és nektarintermelő tagországának (Spanyolország, Olaszország, Görögország és Franciaország) termése 14 százalékkal 2,68 millió tonnára emelkedett 2023-ban: nektarinból 1,32 millió tonna (+16 százalék), őszibarackból 1,02 millió tonna (+3 százalék), lapos barackból 335,9 ezer tonna (+58 százalék) termelt. Az ipari őszibarack termése 10 százalékkal 690,96 ezer tonnára nőtt (Europêch', 2023a).

Az Európai Unió négy vezető kajszi-termelő tagországában (Olaszország, Franciaország, Spanyolország, Görögország) a 2022. évinél 7 százalékkal kevesebb (503,5 ezer tonna) kajszit takarítottak be. Olaszországban 26 százalékkal 203,1 ezer tonnára csökkent a termés (Europêch', 2023b).

Cseresznyéből Lengyelországban 10 százalékkal kevesebb termelt 2023-ban (GUS, 2023). Olaszországban 50 százalékkal, Görögországban 20 százalékkal, Spanyolországban 7 százalékkal csökkent a termés (USDA, 2023d). Németországban 16 százalékkal 32,3 ezer tonnára esett vissza a cseresznye termése (Destatis, 2024).

Az Európai Unió legnagyobb meggytermelője Lengyelország, ahol az előző évinél 8 százalékkal kevesebb, 168 ezer tonna meggyet takarítottak be 2023-ban (GUS, 2023). Németországban az elmúlt tíz év legalacsonyabb mennyisége, 7,8 ezer tonna meggy termett, ami 23 százalékkal múlta alul az előző évit (Destatis, 2024). Szerbiában 11,9 százalékkal 144,8 ezer tonnára csökkent a meggy termése (Statistical Office of the Republic of Serbia, 2023).

A szilva termése Lengyelországban 5 százalékkal 126 ezer tonnára csökkent 2023-ban az előző évihez képest (GUS, 2023). Németországban 43,8 ezer tonna szilva termett, szemben az előző évi 46,8 ezer tonnával (Destatis, 2024). Szerbiában 27,8 százalékkal csökkent a szilvatermés (Statistical Office of the Republic of Serbia, 2023).

Lengyelországban 3 százalékkal 180 ezer tonnára csökkent a számóca, 8 százalékkal 96 ezer tonnára a málna termése (GUS, 2023). Szerbiában 15 százalékkal kevesebb (98,6 ezer tonna) málna termett (Statistical Office of the Republic of Serbia, 2023).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

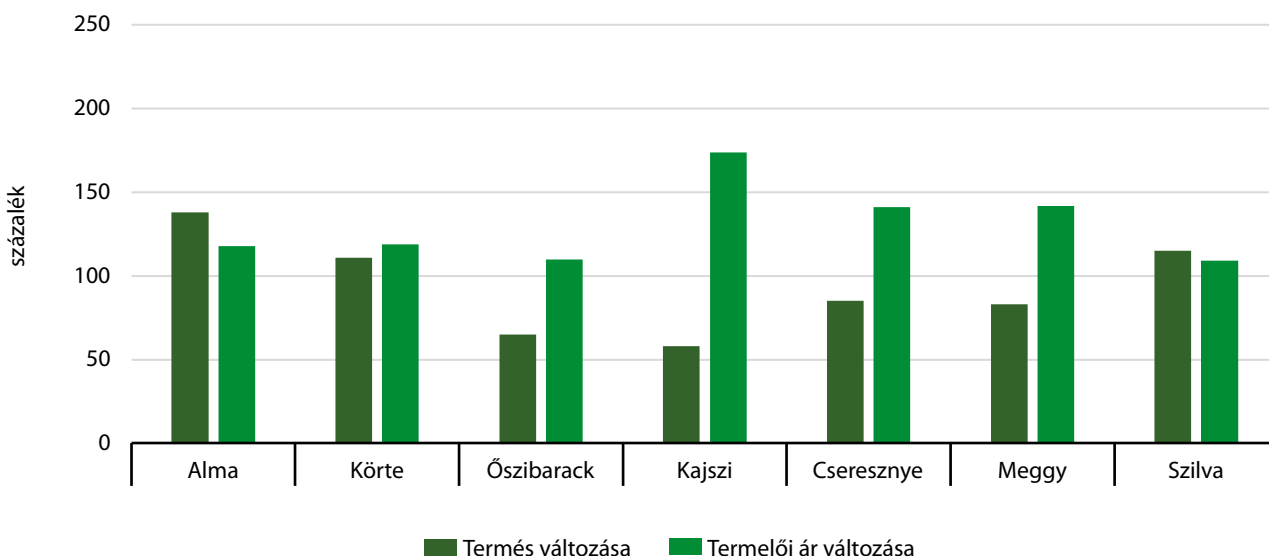
Az AKI PÁIR becslése szerint Magyarország gyümölcstermése 560 ezer tonna körül alakult 2023-ban, hasonló volt a 2022. évihez. A gyümölcsök között a legnagyobb súlyarányal rendelkező almából – a rekordgyenge előző év után – 38 százalékkal többet takarítottak be 2023-ban. A KSH adatai szerint körtéből 11 százalékkal, szilvából 15 százalékkal több termett. A március végi fagy károsította a barackültvényeket, ezért a kajszii termése 42 százalékkal, az őszi baracké pedig 35 százalékkal esett vissza. A meggy termése 17 százalékkal lett kevesebb. A cseresznyeültvényekben a tavaszi fagy, valamint a június eleji esős időjárás okozott károkat, a termés csökkent a 2022. évihez képest (25. ábra).

+38%

Több alma termett
Magyarországon

25. ábra

A GYÜMÖLCSFÉLÉK TERMÉSMENNYISÉGÉNEK ÉS TERMELŐI ÁRÁNAK VÁLTOZÁSA 2023-BAN (2022=100)

Forrás: az AKI PÁIR, az AKI Agrárstatisztikai Osztály és a KSH adatai alapján az AKI Piaci Árinformációs Osztályán készült számítás

A KSH adatai szerint a gyümölcsök importvolumene (déligyümölccsel együtt) 3 százalékkal (368,4 ezer tonna), értéke 16 százalékkal (171,7 milliárd forint) nőtt 2023-ban az egy évvel korábbihoz képest. A banán behozatala 26 százalékkal (62,3 ezer tonna) nőtt.

A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsfélék közül a körte importja 14 százalékkal (9,2 ezer tonna), az őszibaracké (beleértve a nektarint) 31 százalékkal (15,0 ezer tonna) bővült. A bogyós gyümölcsűek közül a málna behozatala 13 százalékkal (340 tonna), a szamócaé 33 százalékkal (2,77 ezer tonna) csökkent. Az ipari alma importja 63,5 ezer tonnáról 3,4 ezer tonnára zuhant, ugyanakkor a friss fogyasztásra szánt alma behozatala 64 százalékkal 28,1 ezer tonnára nőtt.

A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsfélék közül a cseresznye importja 53 százalékkal (1,42 ezer tonna), a friss kajszíé 57 százalékkal (2,72 ezer tonna), a friss meggyé 213 százalékkal (1,54 ezer tonna) nőtt, viszont a szilváé 19 százalékkal (1,2 ezer tonna) csökkent. A fagyasztott gyümölcsök közül a szamóca és a meggy beszállított mennyisége egyaránt 9 százalékkal csökkent, 2,5 ezer, illetve 872,2 tonnára, a málnáé 12 százalékkal (544,3 tonna) mérséklődött.

Bel- és külpiaci értékesítés

A KSH adatai szerint a gyümölcsfélék felvásárlása 9,9 százalékkal csökkent 2023-ban az előző évihez viszonyítva. Az alma felvásárolt mennyisége 93 százalékkal, a szilváé 12 százalékkal nőtt, ezzel szemben az őszibaracké 86 százalékkal, a cseresznyéé 55 százalékkal, a meggyé 30 százalékkal, a körtéé 6 százalékkal csökkent.

A KSH adatai szerint a gyümölcskivitel (friss, fagyasztott, déligyümölccsel együtt) mennyiségben 1 százalékkal nőtt (121,7 ezer tonna), míg értékben nem változott számottevően (53,5 milliárd forint) 2023-ban, a banánreexport 25 százalékkal csökkent.

A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsök közül a szilva exportja 22 százalékkal 2,8 ezer tonnára csökkent. A frissmeggy-export 40 százalékkal (6,1 ezer tonna) esett vissza, a kivitel szempontjából meghatározó németországi piacon kevesebb (-47 százalék, 4,1 ezer tonna) friss meggyet értékesítettek.

A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss gyümölcsök közül az őszibarack kivitele (beleértve a nektarint) 25 százalékkal (925,4 tonna) csökkent. A bogyósok közül a szamóca exportja 29 százalékkal (145,0 tonna) maradt el az egy évvel korábbtól. A friss fogyasztásra szánt alma kivitele 36 százalékkal (20,6 ezer tonna) nőtt, míg az ipari almáé 9 százalékkal (5,6 ezer tonna) csökkent, a körtéé (friss és ipari együtt) 8 százalékkal (898,0 tonna) emelkedett. A kajszí kivitele 70 százalékkal (500,7 tonna), a cseresznyéé 61 százalékkal (237,2 ezer tonna) volt kevesebb.

Magyarország fagyasztottmeggy-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt 2023-ban, az export 29 százalékkal (3,4 ezer tonna) bővült egy év alatt. A legnagyobb piacokra, Belgiumba 25 százalékkal és Németországba 106 százalékkal több fagyasztott meggy került. A fagyasztott szamóca kiszállítása 64 százalékkal (249,2 tonna) csökkent. A cseresznye- és a meggybefőtt kivitele 11 százalékkal (28,7 ezer tonna) mérséklődött, elsősorban Németország felé (-15 százalék), az almasűrítményé 15 százalékkal (51,9 ezer tonna) csökkent.

Magyarország gyümölcs-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, déligyümölccsel együtt) negatív maradt, de javult 2023-ban, mivel az exportvolumen nőtt, míg az importvolumen csökkent.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR becslése szerint a gyümölcsfélék 2022. évi összes termelésen belüli részarányával súlyozott termelői árindexe 2023-ban 23 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagybani Piacon az előző évihez képest (11. melléklet).

Ugrás a 11. számú melléklethez

A hazai gyümölcstermesztésben legmeghatározóbb faj, az alma termelői ára 18 százalékkal, a körtée 19 százalékkal emelkedett. A csonthéjas gyümölcsök közül a nektarin (+7 százalék), a szilvafélék (+9 százalék), az őszibarack (+14 százalék), a cseresznye (+41 százalék), a meggy (+42 százalék), a kajszi termelői ára (+74 százalék) nőtt. A bogyósok közül a legdinamikusabban (+45 százalék) a piros ribizli ára emelkedett, a többi bogyós 7–21 százalékkal volt drágább (11. melléklet).

+18%

Emelkedett az alma ára
Magyarországon

Az AKI PÁIR adatai szerint az ipari feldolgozásra kerülő alma felvásárlási ára 6 százalékkal volt magasabb 2023-ban, mint egy évvel korábban. Az ipari minőségű meggy (a termés 80-85 százaléka ipari minőségű többéves átlagban) felvásárlási ára 7 százalékkal csökkent.

BOR

Világ- és európai piaci tendenciák

Az OIV (2023) szerint a világ bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 244,1 millió hektoliter volt 2023-ban, 7 százalékkal csökkent a 2022. évihez képest. Az USA bortermelése 25,2 millió hektoliter (+12 százalék), Chiléé 10 millió hektoliter (-20 százalék), Argentínáé 8,8 millió hektoliter (-23 százalék), Brazíliaé 2,3 millió hektoliter (-30 százalék) volt. A Dél-afrikai Köztársaság bortermelése 10 százalékkal 9,3 millió hektoliterre mérséklődött. Ausztrália bortermelése 24 százalékkal 9,9 millió hektoliterre, Új-Zélandé pedig 6 százalékkal 3,6 millió hektoliterre csökkent 2023-ban a 2022. évihez képest.

Az OIV (2023) szerint az unió bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 150 millió hektoliter volt 2023-ban, ami 7 százalékkal kevesebb, mint a 2022. évi. Franciaországban készült a legtöbb bor, 45,8 millió hektoliter, ez megegyezett az előző évvel. Olaszország bortermelése 12 százalékkal 43,9 millió hektoliterre, míg Spanyolországé 14 százalékkal 30,7 millió hektoliterre csökkent. A tagországok közül Németország a negyedik a rangsorban 9 millió hektoliterrel, ami 1 százalékkal volt több az egy évvel korábinál. Portugália bortermelése 7,4 millió hektolitert tett ki, 8 százalékkal nőtt 2022-höz képest. A bortermelés Romániában 4,4 millió hektoliter (+15 százalék), Ausztriában 2,4 millió hektoliter (-7 százalék) és Görögországban 1,1 millió hektoliter (-45 százalék) volt 2023-ban.

-7%

Csökkent
az EU bortermelése

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon 55,6 ezer hektár ültetvényről 404 ezer tonna borszőlőt szüreteltek, ebből 2,94 millió hektoliter seprős újbort fejtettek 2023-ban (HNT, 2024). Összehasonlításképpen 2022-ben az előállított bor mennyisége 2,90 millió hektolitert tett ki, vagyis a 2023. évi bortermelés 1 százalékkal volt több az előző évinél.

A KSH adatai szerint Magyarország borimportjának volumene 8 százalékkal 58,9 ezer hektoliterre csökkent 2023-ban az előző évihez viszonyítva. Az import csaknem teljes egészében palackos kiszerezésű (57,5 ezer hektoliter) volt. A lédig borok 60 százaléka Hollandiából, 25 százaléka Argentínából érkezett. A palackos borok csaknem 70 százaléka Szlovákiából, 21 százaléka Olaszországból és 9 százaléka Franciaországból származott.

Bel- és külpiazi értékesítés

Az AKI PÁIR adatai szerint a földrajzi jelzés nélküli (FN) borok és az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott (OFJ) borok belföldön értékesített mennyisége 11 százalékkal csökkent 2023-ban az előző évihez viszonyítva. Az összes forgalom 62 százalékát a fehérborok tették ki, amelyekből 11 százalékkal kevesebbet értékesítettek. A vörös- és rozéborok értékesítése 10 százalékkal csökkent. Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott (OEM) borok belföldön értékesített mennyisége 13 százalékkal volt kevesebb. Az OEM-borokon belül a fehérborok forgalma 27 százalékkal csökkent, míg a vörös- és rozéboroké csaknem 6 százalékkal nőtt.

A KSH adatai szerint Magyarország bor-külkereskedelmi egyenlege (gyöngyöző bor és pezsgő nélkül) mind mennyiségben, mind értékben pozitív volt, mennyiségben 9 százalékkal, értékben pedig 8 százalékkal csökkent 2023-ban az előző évihez képest. A palackos és lédig borok exportja volumenben 9 százalékkal 1065,8 ezer hektoliterre, értékben 7 százalékkal 39,5 milliárd forintra mérséklődött. A külpiazi értékesítés csaknem 70 százalékát a lédig borok tették ki, részarányuk 2 százalékponttal mérséklődött a 2022. évihez képest. A palackos borok kiszállítása 2 százalékkal 332,5 ezer hektoliterre, a lédig boroké 12 százalékkal 733,3 ezer hektoliterre csökkent. Magyarország lédigbor-kivitelének legnagyobb része Szlovákiába, Németországba, Csehországba és Franciaországba irányult. Palackos borból a legtöbb Svédországba, Norvégiába, Németországba és Csehországba került. A nemzetközi piacon a magyar borok közül továbbra is a fehérborok voltak keresettebbek, a kivitelben belüli részarányuk – 5 százalékponttal ereszkedve – 81 százalékot tett ki (868,2 ezer hektoliter).

A piaci árak tendenciája

A KSH adatai szerint a borszőlő felvásárlási ára az előző évihez képest 3 százalékkal emelkedett 2023-ban. Az AKI PÁIR adatai szerint a belföldön értékesített FN- és OFJ-borok feldolgozó értékesítési ára 17 százalékkal volt magasabb 2023-ban, mint egy évvel korábban. A fehérborok ára 20 százalékkal, a vörös- és rozéboroké 14 százalékkal emelkedett. A fehér FN-borok értékesítési ára 10 százalékkal csökkent, míg az OFJ-boroké 26 százalékkal nőtt. A vörös- és rozéborok közül az FN-borok ára 25 százalékkal volt alacsonyabb a 2022. évinél, míg az OFJ-boroké csaknem 15 százalékkal emelkedett (26. ábra). Az OEM-borok átlagára 21 százalékkal múlta felül 2023-ban az egy évvel korábbit, ezen belül a fehérboroké közel 46 százalékkal nőtt, míg a vörös- és rozéboroké nem változott számottevően (12. melléklet).

+17%

Emelkedő borárak
Magyarországon

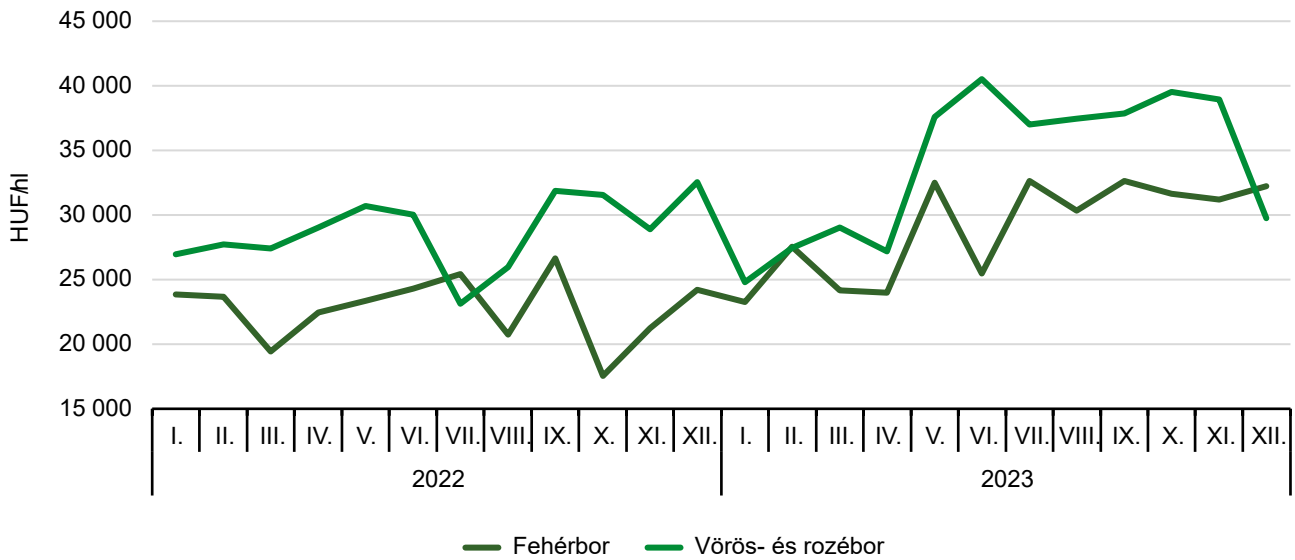

Ugrás a 12. számú
melléklethez

A KSH adatai szerint az 1,5–2 literes palackos kiszerezésű fehér FN-borok fogyasztói ára 37 százalékkal, a vörösboroké 42 százalékkal csökkent 2023-ban a 2022. évihez viszonyítva.

26. ábra

AZ OLTALOM ALATT ÁLLÓ FÖLDRAJZI JELZÉSEL ELLÁTOTT BOROK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA 2022–2023 KÖZÖTT

Forrás: az AKI PÁIR adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

MELLÉKLETEK

1. melléklet:	A gabonafélék termelői ára és a malomipari termékek feldolgozói értékesítési ára	57
2. melléklet:	Az olajnövények termelői ára és származékaik feldolgozói értékesítési ára	57
3. melléklet:	A vágósertés termelői ára	57
4. melléklet:	A nyers húsok feldolgozói értékesítési ára	58
5. melléklet:	A vágócsirke és a vágópulyka termelői ára, valamint az étkezési tojás csomagolóhelyi ára	58
6. melléklet:	A baromfihúsok feldolgozói értékesítési ára	58
7. melléklet:	A vágómarha és a vágóbárány termelői ára	59
8. melléklet:	A nyers tehéntej termelői és kiviteli ára	59
9. melléklet:	A feldolgozott tej és a főbb tejtermékek feldolgozói értékesítési ára	59
10. melléklet:	A vizsgálatba vont zöldségfajok termelői árának változása a Budapesti Nagybani Piacon	60
11. melléklet:	A vizsgálatba vont gyümölcsfajok termelői árának változása a Budapesti Nagybani Piacon	61
12. melléklet:	A belföldön termelt borok feldolgozói értékesítési ára	61

1. melléklet: **A gabonafélék termelői ára és a malomipari termékek feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	Mértékegység	2023	2023/2021, %	2023/2022, %
Étkezési búza	Termelői ár, HUF/tonna	72 943	96,07	55,59
Takarmánybúza	Termelői ár, HUF/tonna	67 264	93,09	52,68
Takarmánykukorica	Termelői ár, HUF/tonna	62 021	78,33	55,68
Takarmányárpa	Termelői ár, HUF/tonna	52 019	84,58	47,26
Finomliszt, BL 55	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	160,34	157,90	89,99
Rétesliszt, BFF 55	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	184,85	161,88	96,89
Fehér kenyérliszt, BL 80	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	157,17	164,05	89,47
Tésztaipari liszt	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	157,19	157,04	89,91
Étkezési búzadara, AD	Feldolgozó értékesítési ár, HUF/kg	196,73	162,72	96,07
Gabonaalapú termékek (lisztek és búzadara)	–	–	159,05 ^{a)}	90,10 ^{a)}

^{a)} Fisher-index.
Forrás: AKI PÁIR

2. melléklet: **Az olajnövények termelői ára és származékaik feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	2023, HUF/tonna	2023/2021, %	2023/2022, %
Ipari napraforgómag	142 690	77,75	54,54
Repcemag	164 890	92,00	61,43
Ömlesztett nyers napraforgóolaj	359 233	86,53	55,46
Napraforgódara	105 731	139,11	97,38
Repcedara	123 062	140,65	104,26

Forrás: AKI PÁIR

3. melléklet: **A vágósertés termelői ára**

Minőségi osztály	2023, HUF/kg hasított meleg súly	2023/2021, %	2023/2022, %
S	884,55	182,97	123,40
E	868,88	182,20	121,91
U	857,38	188,73	123,95
R	850,30	190,96	129,23
O	844,12	200,25	133,85
P	876,23	209,10	134,29
Nem minősített	943,98	213,59	137,43
M1	643,43	196,35	145,72
Vágósertés összesen	874,79	184,12	123,18

Forrás: AKI PÁIR

4. melléklet: **A nyers húsok feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	2023, HUF/kg	2023/2021, %	2023/2022, %
Csontos marhahús frissen, félben	1 832,19	165,03	109,14
Csontos marhahús frissen, negyedben, eleje	1 745,57	180,54	116,60
Csontos marhahús frissen, negyedben, hátulja	1 983,63	170,24	116,25
Csontos sertéshús, lehúzott, félben	1 219,52	167,23	119,15
Szalonnás és bőrös sertéshús, félben	1 035,15	180,03	123,83
Sertéskaraj, csonttal, szűzpecsenye nélkül	1 416,94	152,07	119,54
Sertéscomb, csont nélkül	1 621,39	181,06	126,91
Sertésstarja, csonttal	1 613,39	172,92	120,34
Sertéslapocka	1 442,56	163,66	124,05
Sertésoldalas	1 778,21	160,95	119,55
Sertésdagadó	1 422,99	135,91	111,32
Darabolt sertéshús (karaj, tarja, comb, lapocka, oldalas, dagadó)	–	172,70 ^{a)}	124,61 ^{a)}

Vissza a
31. oldalra

^{a)} Fisher-index.
Forrás: AKI PÁIR

5. melléklet: **A vágócsirke és a vágópulyka termelői ára, valamint az étkezési tojás csomagolóhelyi ára**

Megnevezés	Mértékegység	2023	2023/2021, %	2023/2022, %
Vágócsirke	HUF/kg	480,35	168,19	112,25
Vágópulyka	HUF/kg	663,83	159,88	119,37
Étkezési tojás	HUF/db	57,77	203,42	124,42

Vissza a
34. oldalra

Forrás: AKI PÁIR

6. melléklet: **A baromfi húsok feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés	2023, HUF/kg	2023/2021, %	2023/2022, %
Friss csirke egészben, 70%-os	954,70	185,47	112,59
Friss csirke egészben, 65%-os	955,51	177,90	114,42
Friss csirkecomb, csontos	903,51	174,84	106,91
Csirkemell	1 863,89	158,65	100,73
Friss csirkehús összesen	–	163,60 ^{a)}	102,88 ^{a)}
Friss pulykacomb alsó, csontos	643,77	143,31	100,54
Friss pulykacomb felső, csontos	1 460,99	154,82	107,33
Friss pulykamellfilé	2 110,04	149,39	104,27
Friss pulykahús összesen	–	149,87 ^{a)}	104,32 ^{a)}

Vissza a
34. oldalra

^{a)} Fisher-index.
Forrás: AKI PÁIR

7. melléklet: **A vágómarha és a vágóbárány termelői ára**

Megnevezés	Minőségi osztály	Mértékegység	2023	2023/2021, %	2023/2022, %
Fiatal bika	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	788,04	102,53	91,76
Vágótehén	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	723,49	117,40	94,15
Vágóüsző	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	661,32	107,67	95,01
Vágómarha összesen	E-P	HUF/kg hasított meleg súly	725,87	113,61	93,72
Vágóbárány	13–35 kg élősúly	HUF/kg élősúly	1 537,40	119,03	103,21

Forrás: AKI PÁIR

Vissza a 38. oldalra

8. melléklet: **A nyers tehéntej termelői és kiviteli ára**

Termék	2023, HUF	2023/2021, %	2023/2022, %
Alapár	167,01	154,50	103,93
Átlagár	176,09	155,67	104,31
Kiviteli ár	150,92	129,98	80,57

Forrás: AKI PÁIR

Vissza a 44. oldalra

9. melléklet: **A feldolgozott tej és a főbb tejtermékek feldolgozói értékesítési ára**

Termék	2023, HUF	2023/2021, %	2023/2022, %
2,8% zsírtartalmú 1 l-es polytej	333,78	188,75	128,42
2,8% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tej	318,27	172,19	118,93
2,8% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tartós tej	282,48	147,48	105,78
1,5% zsírtartalmú 1 l-es dobozos tartós tej	270,51	164,02	111,46
Adagolt vaj, 1 kg	2 810,59	148,73	102,42
Vajkrém natúr, 1 kg	1 554,73	138,07	114,24
Tehéntúró, 1 kg	1 376,85	180,50	123,22
Tejföl, 1 kg	890,43	171,13	116,13
Joghurt natúr, 1 kg	497,96	177,41	120,52
Joghurt gyümölcsös, 1 kg	671,82	170,81	123,79
Kefir, 1 kg	476,50	179,30	123,88
Érlelt félkemény sajt (trappista), 1 kg	2 099,99	156,92	99,38
Ömlesztett sajt, 1 kg	2 010,98	164,98	119,04
Tejtermékek összesen	–	164,13 ^{a)}	111,30 ^{a)}

^{a)} Fisher-index.

Forrás: AKI PÁIR,

Vissza a 45. oldalra

10. melléklet: **A vizsgálatba vont zöldségfajok termelői árának változása a Budapesti Nagybani Piacon**

Faj	Fajta/típus	Méret	Termelési mód	Kiszérelés	Termelői ár változása 2023/2022, %	Ár-összehasonlítás időszaka	Megjegyzés	Mennyiségi részarány az összes zöldségtermelésen belül 2022-ben, %
Fejes káposzta	–	–	szabadföldi	kg	84,99	26–52. hét	a primőr termék kifutásától	3,24
Sárgarépa	–	–	szabadföldi	kg	158,43	28–52. hét	a primőr termék kifutásától	5,73
Petrezselyem	–	–	szabadföldi	kg	106,90	28–52. hét	a primőr termék kifutásától	1,35
Vöröshagyma	barna héjú	–	szabadföldi	kg	151,32	24–52. hét	a 2023. évi termés piacra lépésétől	4,17
Görögdinnye	–	–	szabadföldi	kg	93,30	27–38. hét	piacra lépéstől	8,23
Paradicsom	gömb	–	szabadföldi/termesztő-berendezés	kg	108,69	január–december	teljes év	11,19
	fűtös	–		kg	108,20			
	koktél	–		kg	111,17			
Uborka	kígyó	–	szabadföldi/termesztő-berendezés	kg	99,56	február–december	piacra lépéstől	1,86
	berakó	–		kg	102,73	április–november	piacra lépéstől	
Paprika	zöld-paprika	30–70 mm	szabadföldi/termesztő-berendezés	kg	121,72	január–december	2023. év	6,82
		70 mm felett		kg	119,13			
Összesen					116,45 ^{a)}			42,58

^{a)} 2023. évi árindex (2022. évi súlyarányokkal).

Forrás: AKI PÁIR

11. melléklet: **A vizsgálatba vont gyümölcsfajok termelői árának változása a Budapesti Nagyban Piacon**

Faj	Fajta/típus	Termelői ár változása 2023/2022, %	Ár-összehasonlítás időszaka	Mennyiségi részarány az összes gyümölcsstermelésen belül 2022-ben, %
Alma	minden fajta, Jonathan, Idared, Golden nélkül	119,30	júliustól, a 2023. évi termék piacra lépésétől	62,42
	Jonathan	112,54	szeptembertől, a 2023. évi termék piacra lépésétől	
	Idared	115,43	szeptembertől, a 2023. évi termék piacra lépésétől	
	Golden	124,09	szeptembertől, a 2023. évi termék piacra lépésétől	
Körte	minden fajta, Vilmos nélkül	121,69	júliustól, a 2023. évi termék piacra lépésétől	2,47
	Vilmos	116,66	augusztustól, a 2023. évi termék piacra lépésétől	
Szamóca	–	106,57	15–28. hét	0,90
Piros ribiszke	–	144,94	24–32. hét	0,68
Málna	–	109,44	21–37. hét	0,10
Szeder	–	119,57	28–35. hét	0,37
Köszméte	–	120,93	23–27. hét	0,16
Meggy	–	141,57	23–30. hét	11,74
Cseresznye	–	140,80	21–30. hét	2,07
Kajszi	–	173,52	24–35. hét	4,30
Őszibarack	hagyományos fajták	114,15	24–39. hét	3,77
	nektarin	106,69	28–37. hét	
Szilva	házi szilva	109,72	július–október	6,23
	japán szilva	107,32	július–október	
	ringlő	109,76	július–augusztus	
Összesen		122,60 ^{a)}		95,22

^{a)} 2023. évi árindex (2022. évi súlyarányokkal).

Forrás: AKI PÁIR

12. melléklet: **A belföldön termelt borok feldolgozó értékesítési ára**

Megnevezés		2023 HUF/hl	2023/2021, %	2023/2022 %
Fehérbor	FN	23 811	116,91	90,35
	OFJ	27 632	137,33	125,79
Összes fehérbor		26 876	133,49	120,02
Vörös- és rozébor	FN	37 059	112,54	74,74
	OFJ	32 886	122,29	114,65
Összes vörös- és rozébor		32 995	122,68	114,14
FN-bor összesen		24 817	121,34	89,14
OFJ-bor összesen		29 892	129,91	121,15
FN- és OFJ-bor összesen		29 222	127,44	117,47
OEM-fehérbor		71 534	120,83	145,58
OEM-vörös- és rozébor		50 324	116,52	99,51
OEM-bor összesen		60 391	119,64	121,36

Megjegyzés: FN-bor – földrajzi jelzés nélküli bor, OFJ-bor – oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor, OEM-bor – oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor.

Forrás: AKI PÁIR

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ABARES	<i>Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Science</i> (Ausztrál Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatala)
ABPA	<i>Associação Brasileira de Proteína Animal</i> (Brazíliai Sertés- és Baromfitenyésztők Szövetsége)
Agreste	<i>Ministère de l'alimentation, de l'agriculture et de la pêche</i> (Élelmezésügyi, Mezőgazdasági és Halászati Minisztérium, Franciaország)
AKI PÁIR	AKI Nonprofit Kft. Piaci Árinformációs Rendszer
AMI	<i>Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH</i> (Mezőgazdasági Piaci Információk, Németország)
BÉT	Budapesti Értéktőzsde
CLAL	<i>Italian Dairy Economic Consulting firm</i> (Olaszországi tejtermékgazdasági tanácsadó cég)
CME/CBOT	<i>Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board of Trade</i> (Chicagói árutőzsde)
DESTATIS	<i>Statistische Bundesamt</i> (Szövetségi Statisztikai Hivatal, Németország)
EC	<i>European Commission</i> (Európai Bizottság)
ESL	<i>Extended Shelf Life</i> (Hosszan friss, megnövelt eltarthatóságú)
EU	<i>European Union</i> (Európai Unió)
FAO	<i>Food and Agriculture Organization</i> (az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete)
FN-bor	Földrajzi jelzés nélküli bor
FOB	<i>Free on board</i> (Költségmentesen a hajó fedélzetére)
HNT	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
GUS	<i>Główny Urząd Statystyczny</i> (Statisztikai Hivatal, Lengyelország)
ICE	<i>Intercontinental Exchange</i> (Nemzetközi Tőzsde, New York)

ISO	<i>International Sugar Organization</i> (Nemzetközi Cukorszervezet)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LIFFE	<i>London International Financial Futures and Options Exchange</i> (Londoni Nemzetközi Határidős és Opció Tőzsde)
MATIF	<i>Marche A Terme d' Instruments Financiers</i> (Párizsi árutőzsde)
MINAGRI	<i>Ministerio de Agricultura, Ganadería y Pesca</i> (Földművelési, Állattenyésztési és Halászati Minisztérium, Argentína)
MPB	<i>Marché du Porc Breton</i> (Bretagne-i Sertésszövetség)
MPI	<i>Ministry for Primary Industries</i> (Új-Zéland Elsőleges Iparágak Minisztériuma)
MRiRW ZSRIR	<i>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej</i> (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium Integrált Agrárpiaci Információs Rendszer, Lengyelország)
OECD	<i>Organization for Economic Co-operation and Development</i> (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet)
OEM-bor	Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor
OFJ-bor	Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor
OIV	<i>Organisation Internationale de la Vigne et du Vin</i> (Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal)
PPA ATIS	<i>Pôdohospodárska platobná agentúra Agrárne trhové informácie Slovenska</i> (Mezőgazdasági Kifizető Ügynökség Agrár Piaci Információk, Szlovákia)
UHT	<i>Ultra High Temperature processing, Ultra Heat Treatment</i> (ultramagas hőmérsékleten kezelt, tartós)
USA	<i>United States of America</i> (Amerikai Egyesült Államok)
USDA	<i>United States Department of Agriculture</i> (Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma)
WAPA	<i>World Apple and Pear Association</i> (Világ Alma és Körte Szövetsége)
WPTC	<i>World Processing Tomato Council</i> (Paradicsomfeldolgozók Világszövetsége)

HIVATKOZÁSOK JEGYZÉKE

1. ABARES (2023): Agricultural commodities, December Quarter 2023.
<https://www.agriculture.gov.au/abares/research-topics/agricultural-outlook/data#agricultural-commodities>
2. ABARES (2024): Agricultural commodities, March Quarter 2024.
<https://www.agriculture.gov.au/abares/research-topics/agricultural-outlook/data#agricultural-commodities>
3. ABPA (2024): Volume e receita de exportações de carne suína crescem acima de 9% em 2023
<https://abpa-br.org/mercados/consolidacao-de-dados-volume-e-receita-de-exportacoes-de-carne-suina-crescem-acima-de-9-em-2023/>
4. AMI (2024) Erneut knappes Angebot und hohe Preise auf dem weltweiten Zwiebelmarkt
https://www.ami-informiert.de/ami-maerkte/maerkte/ami-gartenbau/ami-meldungen-gartenbau/single-ansicht?tx_aminews_singleview%5Baction%5D=show&tx_aminews_singleview%5Bcontroller%5D=News&tx_aminews_singleview%5Bnews%5D=46177&cHash=9df45f47e8ec73a9c7718e95619d2329
5. Destatis (2024): Flächen und Erntemengen im Marktobstbau
<https://www.destatis.de/DE/Themen/Branchen-Unternehmen/Landwirtschaft-Forstwirtschaft-Fischerei/Obst-Gemuese-Gartenbau/Tabellen/flaechen-erntemengen-marktobstanbau.html>
6. EC (2023a): Medium term outlook, Figures. 7 December 2023.
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/ea7fdb1e-d5a5-48e3-9b5e-0695b1c22aab_en?filename=medium-term-outlook-tables_en_0.xlsx
7. EC (2023b): EU Balance sheet. 7 December 2023
https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/outlook/medium-term_en?prefLang=hu
8. EC (2023c): Milk – market measures. 22.11.2023
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/cdf4cfd0-b747-4e4c-b331-8e99dfd524a5_en?filename=eu-milk-internal-measures-stocks_en.pdf
9. EC (2023d): Short Term Outlook for EU agricultural markets in 2023. Autumn 2023.
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/f0c4920c-3a42-45b6-a415-009c139b99b0_en?filename=short-term-outlook-statistical-annex_en.pdf
10. EC (2024a): DG AGRI Dashboard: Sugar. 27 March 2024.
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/166100ca-001d-4a6c-9c96-52af7d0e78c5_en?filename=sugar-dashboard_en.pdf
11. EC (2024b): DG AGRI Dashboard: Poultry meat. 27. 03. 2024
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/0ce25b9f-1571-4310-8531-3fe3346c49e0_en?filename=poultry-meat-dashboard_en.pdf
12. EC (2024c): Eggs Market situation dashboard. 27. 03. 2024
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/9bdf9842-1eb6-41a2-8845-49738b812b2b_en?filename=eggs-dashboard_en.pdf
13. EC (2024d): DG-AGRI Dashboard: Dairy products. 06. 03. 2024
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/c9474932-d061-4169-80f1-38951aa8615e_en?filename=dashboard-dairy_en.pdf
14. EC (2024e): World trade of main competitors. 13. 03. 2024
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/8c44f5b5-cbd9-4d08-9782-46752548a723_en?filename=milk-trade-main-competitors_en.pdf
15. EC (2024f): DG Agri Dashboard: Apples. 18. 03. 2024.
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/17a7b758-e5fc-457c-a7ab-4c387db82f90_en?filename=apple-dashboard_en_0.pdf
16. Europêch' (2023a): Synthèse de la récolte européenne 2022, prévisions de récolte 2023: Pêche – Nectarine – Pavie – Pêches plates.
https://www.agro-alimentarias.coop/docs_download/europech-2023-prevision-de-cosecha-2023-melocotones-nectarinas

17. Europêch' (2023b): Synthèse de la récolte européenne 2022, prévisions de récolte 2023: Abricot. <https://www.medfel.com/wp-content/uploads/2019/10/previsions-abricot-2023-web.pdf>
18. FAO (2023a): Meat market review 2023 <https://www.fao.org/3/cc9074en/cc9074en.pdf>
19. FAO (2023b): Food Outlook Biannual report on global food markets. November 2023. <https://openknowledge.fao.org/items/95e8a582-630a-4f7d-9e85-92fbc78f654b>
20. GUS (2023): Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2023 roku <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/uprawy-rolne-i-ogrodnicze/wynikowy-szacunek-glownych-ziemioplodow-rolnych-i-ogrodniczych-w-2023-roku,5,22.html>
21. HNT (2024): 2023. évi statisztika. <https://www.hnt.hu/statisztikak/>
22. MPI (2023): Situation and Outlook for Primary Industries. December 2023. <https://www.mpi.govt.nz/dmsdocument/60526-Situation-and-Outlook-for-Primary-Industries-SOPI-December-2023>
23. New Zealand Economic Service (2024): Mid-Season Update 2023-24. March 2024. <https://beeflambnz.com/sites/default/files/2024-03/Mid-Season-Update-2023-24.pdf>
24. OECD–FAO (2023): Agricultural Outlook 2023-2032. July 2023. https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/oecd-fao-agricultural-outlook-2023-2032_08801ab7-en
25. Oil World (2024): World Supply, Demand and Price Forecasts for Oilseeds, Oils and Meals. Monthly. No. 13 (67) 28 March 2024.
26. OIV (2023): 2023 World Wine Production Outlook. OIV First Estimates. 7 November 2023. https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_World_Wine_Production_Outlook_2023.pdf
27. Statistical Office of the Republic of Serbia (2023): Realized production of wheat and early fruit and expected yields of late crops, fruit and grapes, status as 05.09. 2023 <https://publikacije.stat.gov.rs/G2023/HtmLE/G20231263.html>
28. Stratégie grains (2023a): EU Grain report. No. 371. 16 November 2023.
29. Stratégie grains (2023b): EU Oilseed report. No. 128. 27 October 2023.
30. Stratégie grains (2023c): EU Oilseed report. No. 129. 01 December 2023.
31. Stratégie grains (2024a): EU Grain report. No. 375. 14 March 2024.
32. Stratégie grains (2024b): EU Oilseed report. No. 132. 29 March 2024.
33. USDA (2023a): Sugar: World Markets and Trade. November 2023. <https://fas.usda.gov/sites/default/files/2024-05/Sugar.pdf>
34. USDA (2023b): Dairy World Markets and Trade. December 2023. <https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/5t34sj56t/7m01d640w/qz20vc57k/dairy.pdf>
35. USDA (2023c): Dairy Annual and Monthly Averages Report 2022. https://mymarketnews.ams.usda.gov/filerepo/sites/default/files/1623/2022-01-01/666013/ams_1623_00040_01.pdf
36. USDA (2023d): Stone Fruit Annual European Union. August 30 ,2023 https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/Report/DownloadReportByFileName?fileName=Stone%20Fruit%20Annual_Madrid_European%20Union_E42023-0035.pdf
37. USDA (2024a): World Agricultural Supply and Demand Estimates. WASDE-646. <https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/3t945q76s/8g84p850x/3n205n568/wasde0324.pdf>
38. USDA (2024b): Grain: World Markets and Trade. March 2024. <https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/zs25x844t/hh63vf62k/pc28c528c/grain.pdf>
39. USDA (2024c): Livestock and Poultry: World Markets and Trade. January 2024. https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/73666448x/4742bw02z/dv141d16b/livestock_poultry.pdf

40. USDA (2024d): Livestock, Dairy and Poultry Outlook. March 2024.
<https://www.ers.usda.gov/webdocs/outlooks/108794/ldp-m-357.pdf?v=9298.2>
41. USDA (2024e): Cold storage. December 2023.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/pg15bd892/gm80kh555/vm410c504/cost0124.pdf>
42. USDA (2024f): Dairy products. December 2023.
<https://downloads.usda.library.cornell.edu/usda-esmis/files/m326m1757/mw22wt477/ws85c326n/dary0224.pdf>
43. USDA (2024g): Dairy Annual and Monthly Averages Report 2023.
https://mymarketnews.ams.usda.gov/filerepo/sites/default/files/1623/2023-01-01/800486/ams_1623_00052_02.pdf
44. WAPA (2023): Northern Hemisphere apple and pear crop forecast reviewed
http://www.wapa-association.org/asp/article_2.asp?doc_id=664
45. WPTC (2023): WPTC Crop update as of 13 October 2023.
https://www.tomatonews.com/en/wptc-crop-update-as-of-13-october-2023_2_2128.html

